

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Β'. ΦΥΛΛΑΔ. ΙΒ'.

30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1874.

ΠΕΡΙ ΔΙΔΑΧΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΔΙΚΩΝ ΕΝ ΤΑΙΣ ΦΥΛΑΚΑΙΣ.

§. Συζητούμενης ἐν τῷ φιλολογικῷ Συλλόγῳ Βύρωνι τῆς προτάσεως τοῦ δικηγόρου κ. Ἡλία Ποταμιάνου περὶ διδασχῆς τῶν ἐν ταῖς καθ' ἡμᾶς φυλακαῖς καταδικῶν πολλοὶ ἀλληλοδιαδόχως ἔλαβον τὸν λόγον ὑποστηρίζαντες ἢ ἀποκρούσαντες ταύτην καὶ κατ' αὐτὴν ἔτι τὴν ἀρχὴν. Ἐπὶ τοῦ σπουδαιωτάτου τούτου ζητήματος ἔκρινα καλὸν ἐκ τῶν ἐνόητων νὰ εἶπω καὶ ἐγὼ ἦν εἶχον περὶ αὐτοῦ γνώμην, ὑπερ καὶ ἔπραξα ἐν τινι τῶν συνεδριάσεων τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου.

§. Ἀναπτύσσων ὁ κ. Ποταμιάνος τὴν πρότασίν του ἰσχυρίζετο ὅτι ἡ διδασχὴ τῶν καταδικῶν εἶναι ἔργον πλήρης πολυτίμων ὑπηρεσιῶν ἃς ὁ Σύλλογος θέλει προσφέρει τῇ ἀνθρωπότητι· καὶ ἂν μάλιστα δυνήθῃ ἓνα ἐξ αὐτῶν νὰ διασώσῃ τοῦ βορβόρου τῆς αἰσχρότητος καὶ ταπεινώσεως τοῦ πνεύματος καὶ καταστάσῃ αὐτὸν χρηστὸν πολίτην ἐπανερχόμενον εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινῆς νείας πρὸς ἐπίρρουσιν δὲ τοῦ λόγου του ἀναφέρει παραδείγματα πειρώμενος δι' αὐτῶν νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ὅσον ἀθλία καὶ εἰδεχθῆς καὶ ἀνηή ἢ εἰκὼν τοῦ κακούργου διατηρεῖ ὅμως ἐν ἑαυτῷ ὁ ἄνθρωπος τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ἀξίαν· καὶ ὅτι ἐπομένως εἶναι ἐπιδεικτικὸς βελτιώσεως. Ὁ συναδελφός ἡμῶν ἐξακολουθῶν ἀπέκρουσε τὴν ἰδέαν τῶν ὑποστηρίζαντων ὅτι τὸ παρ' ἡμῖν ἰσχύον τῶν φυλακῶν σύστημα εἶναι τὸ κυρίως κωλύον πρὸς πραγματοποίησιν τῆς ἄλλως εὐγενούς καὶ φιλανθρώπου ταύτης ἰδέας τῆς διδασχῆς, καθόσον εἶπεν ὅτι αἱ φυλακαὶ εἶναι μὲν ἐν τῶν μεγαλειτέρων κωλυμάτων δὲν παριστῶσιν ὅμως καὶ ἀπραγματοποίητον τὴν παραδοχὴν τῆς προτάσεως ὑπαρχόντων ἐν Ναυπλίῳ καὶ ἀλλαχοῦ εὐ-

ρυχώρων δωματίων ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐνθα καθίσταται λίαν ἐφικτὴ ἢ περὶ ἧς ὁ λόγός διδασκαλία.

§. Ἄλλ' εἰς ταῦτα πάντα δὲν δύναμαι ἢ ν' ἀντιτάξω ὅτι καὶ πρὸ ἐμοῦ ἄλλοι ὑποστήριξαν, ὅτι δηλαδὴ ἐφόσον ὑπάρχουσιν ἐν τῇ Πατρίδι ἡμῶν φυλακαὶ καταγωγία βριθόντα παντὸς ρύπου καὶ ἀκαθαρσίας, γχολεῖα μεστὰ φανούλτητος, ἅπερ παρήγαγον εἴτε δυστυχεῖς περιστάσεις εἴτε ἐγέννησεν ἢ ἀναληγησία τῶν ἐκάστοτε, *περισπωμένων βεβαίως περὶ ἄλλα σπουδαιώτερον*, ἐφόσον δὲν ἐπέλθῃ ριζικὴ αὐτῶν μεταβολή, ἐφ' ὅσον συναγελάζονται, ὡς εἶπεῖν, ὑπόδικοι μετὰ τῶν καταδικῶν ἀποβαίνει ἀδύνατος πᾶσα τοιαύτη διδασχὴ. Ἡ δὲ ἐξαιρέσις τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Βουλευτικοῦ, ὡς φυλακῶν (ὅπερ προώρισται νὰ φιλοξενηῖ ὑπὸ τὴν στέγην αὐτοῦ τοὺς διασπασθέντας τὰ θεμέλια τῆς ἡσυχίας καὶ εὐεξίας τῶν πολιτῶν, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ ἴσταται ὡς τις λαμπρὰ ἀνάμνησις ἀγῶνος ἐνδόξου καὶ μαρτυρικοῦ), δὲν ἐξομαλύνει τὸ ζήτημα πούναντιον μάλιστα κατ' ἐμὲ τὸ περιπλέκει καθ' ὅσον ἡ ἐξαιρέσις οὐδόλως πρέπει νὰ κατάρχη τῶν σκέψεων ἡμῶν ἀλλ' ὁ κανὼν καὶ ὅταν λέγομεν ὅτι μέγα θὰ ἦναι καὶ ἂν εἰς μόνον δυνήθῃ νὰ διασωθῇ δὲν πρέπει νὰ ἐνοώμεν βεβαίως τὴν σωτηρίαν ἐκ τῆς προνομιακῆς ἀλλ' ἐκ τῆς καθόλου διδασκαλίας ἐφ' ἀπασῶν τῶν φυλακῶν τοῦ κράτους ἐκτεινομένης. Ἐκτὸς τούτων ἐν Ναυπλίῳ ὑπάρχουσιν αἱ φυλακαὶ τοῦ Παλαμηδίου, ἔπου στυφιδὸν ἐν σκοτεινοτάτοις καὶ στενοχώροις δωματίοις διαμένουσι πολλοὶ ἀσυστόλως παραβιάσαντες τὰ κείμενα. Ἐν Χαλκίδι ὡς ἀναφέρει ἄλλος ἡμῶν συναδελφός ὁ ἰατρός κ. Ἡλιάδης ὑπάρχουσι φυλακαὶ, αἵτινες ἦσαν προωρισμέναι δι' ἄλλο τι ἢ δι' ἂν σκοπὸν χρητῆται αὐταῖς ἡ Πολιτεία. Ἐκεῖ, φοικτὸν εἶπεῖν, οἱ ὑπόδικοι ἐσκαπτον λάκκους διὰ νὰ κατακλιθῶσι καὶ ὅμως ἐστέλλετο πρὸς ἐπίβλεψιν τῆς ὑγείας των δῆθεν ἰατρός, ἐνῶ οὗτος τὸ παράπαν ἐχρησίμευεν, ἀφοῦ οἱ πεφυλακισμένοι εἰς ἀνάγκης ἐδίδον ἐλεεινὸν τέρμα εἰς χεῖρονα βίον. Ἀληθῶς εἶναι ἕβρις καὶ ἐμπαιγμὸς

μέγας να έρχεται ή ίατρική έπιστήμη επίκουρος επί κατοικητήρια δυσωδέστατα και φρικώδη. Και εν γένει εις όλα σχεδόν τα μέρη του Κράτους τοιαύται ύπάρχουσι φυλακαί πνιγηραί άφώρητοι και καταστραπτικάί της ζωής των πεφυλακισμένων' αί φυλακαί της Πυλίας, του 'Ρίου 'Αντιρρίου κλπ. είναι ο άφευδέστερος των λόγων μου μάρτυς. Όλα ταύτα, νομίζω, πείθουσι πάντα περί του αδυνάτου της εκτελέσεως προτάσεως ευγενούς, αφού ή κοινωνία άνέχεται τόσον άπόνως και άπανθρώπως να εκτεινείται ή ποινή και δέν διαμαρτύρηται έντόνος κατά καταστάσεως πραγμάτων παραβλαπτούσης τά ζωτικότερα αύτης συμφέροντα. Θαυμάζω μάλιστα πώς έδυνήθησαν τινές να ύψώσωσι την ευγενή αυτών φωνήν προς κατάργησιν της θανατικής ποινής, αφού δυστυχώς αί φυλακαί είναι ή εύγλωττοτέρα ύπερ αύτης άπάντησης.

Αντί λοιπόν να σκοπεύμεθα περί διδασχής των καταδικών εν τοιαύταις φυλακαίς όφείλομεν να εργασθώμεν κατά τό ένόν έκαστος ύπερ της βελτιώσεως αύτων, διά διατριβών διά του τύπου ως πάνυ έλλώγως είπεν έτερος συνάδελφος ο κ. Τούλης' και εύτυχώς μεταξύ των μελών του Συλλόγου ύπάρχουσι αξιόλογοι δημοσιογράφοι, οίτινες συζητούντες εύρύτερον τό άντικείμενον τουτο δύνανται να τό καταστήσωσι κτήμα της κοινωνίας εις ήν άφίεται έφεξής ή λύσις. Είναι τωόντι δεινόν να μη προλάβη τό κοινωνικόν σώμα τόν θλαστρον εις ήν ήγαστο, άλλ' άρχη να περιέλθωσι τά πράγματα εις τοιοϋτον σημειον εξ ου μόνη ριζική τις μεταβολή δύναται τό παν να θεραπεύση.

Άχρι τουδε κατεδείξαμεν ότι ή πρότασις λόγω των φυλακων αδύνατον είναι να εκτελεσθί μάλιστα δ' όταν πρόκειται να διδάξη τις χριστιανικήν ήθικήν, ιστορίαν κτλ. μαθήματα δηλαδή λίαν γενναία διά τόν στόμαχον των πεφυλακισμένων. Άλλ' ο κ. Άθ. Ροντήρης ένθουσιών ύπερ της προτάσεως δυσκτέλεστον ήμεις νομίζων τόν προταθέντα τρόπον διδασκαλίας και άκρω δακτύλω θίξας του ζητήματος των φυλακων, άπλουστέραν κατέστησεν όρισας αυτην εις άνάγνωσιν γραφήν και άριθμησιν ή και εις τάς τέσσαρας της άριθμητικής πράξεις, προς δε προέτεινε να διδχται και Ευαγγέλιον εις τους πεφυλακισμένους με την παραίνεσιν, ότι αν εις ταύτα καταγείναισι θέλει μετριασθί αυτών ή ποινή διά της προνομίας του Στέμματος, της χάριτος. Ούτω δ' έσκήρθη ο κ. Ροντήρης ότι εύκολώτερον δυνάμεθα να επιτύχωμεν του σκοπού ήμων και ν' άποσοβήσωμεν ίσως τό αδύνατον. Φρονώ ότι τό νέον τουτο σύστημα είναι έλαττωματικόν, καθόσον αν ο πεφυλακισμένος δέν άγνωή την άνάγνωσιν γραφήν και άριθμησιν εις ουδέν βεβαίως θέλει τή χρησιμεύσει ή ήμετέρα βοήθεια, διότι τά μέσα μεθ' ήν ήθέλωμεν εφοδιάσει αυτόν είναι αυτώ γνωστά, άλλως τε αν παρ' ήμων μάθη τάς στοιχειώδεις ταύτας γνώσεις όποια αισθήματα διά των γνώσεων τουτων ήθελον εμφωλεύσει τή κρατούμεν, άμα ως φθάση ή στιγμή της άπαλλαγής του; όποιο, δεσμός θέλει συνδέσει τόν εξερχόμενον των φυλακων προς την κοινωνίαν προς ήν θέλομεν να τόν πλησιάσωμεν, ως τόν άσωτον υιόν; Πιθανόν ν' άντιτάξη τις εις ταύτα ότι αί γνώσεις αυταί είναι αναγκαίαι προς μελέτην του Ευαγγελίου κατά την εις τάς φυλακάς διαμονήν, ο τοιοϋτος όμως θα λησμονή βεβαίως ότι ή θεία βίβλος προσάπειται παιδευσιν άνωτέραν της στοιχειώδους και ότι αυτη κατανοείται διά μόνας της έρμηνείας γενομένης παρ' ευπαιδευτου είτε ιερέως είτε τινός εκ των της τάξεως του λαου. Πλην τούτων και άλλο τι δύναται να προβληθί ότι αί στοιχειώδεις γνώσεις ήθελον χρησιμεύσει τή πεφυλακισμένω ως εφετηρία προς εύρύτεραν μάθησιν αποκτωμένην διά της φοιτήσεως εις τά μαθήματα της εταιρίας των φίλων του λαου, και τοιοϋτοτρόπως τελειοποιουμένου τουτου ή κοινωνία έξει χρηστόν πολίτην. Τοϋτο όμως ήθελον έχει υπόστασιν αν φοιτήση εις τά

μαθήματα ταύτα, διότι άλλως τόσον άπλαι γνώσεις χρήσιμαι μένον προς τάς καθημερινάς του βίου άνάγκας δέν είναι ίκαναί προς μόρφωσιν καρδίας, ενώ ήμεις διά της διδασκαλίας αποβλέπομεν εις τοιαύτην των καταδικων άνάπτυξιν, ώστε όταν έπανέλθωσιν αυτοι εις την κοινωνίαν να γνωρίσωσιν ότι τους συνδέει μετ' αυτης ο της αγάπης και ουχι του μίσους δεσμός, ως ουτοι ύπολαμβάνουσι άδικούντες. Έκ των λεχθέντων πώς τις πείθεται ότι ή διά του βηθέντος συστήματος γλυκυτάτη έλπίς ότι θα άπαλλαγί τις του δεινού της ποινής εξοικειούμενος προς τό θεϊον και την κοινωνίαν αυθωρεί καταπίπτει.

§. Το δ' έτερον επιχείρημα ότι θαυμασίως ή εταιρία των φίλων του λαου τελεί τήν σκοπόν της, ότι εκεί έκαστουάδες προσέρχονται άνθρώπων και μετ' προσοχής άκρωδονται μανθάνουσι και πολλάκις μάλιστα προβάλλουσι ερωτήματα σπουδαία αποδεικνύει μεν ότι ο λαός είναι επιδεικτικός μαθήσεως έπομένως βελτιώσεως, και ουδεις τουτο άρνείται, άλλ' ο λαός ουτος προσκαλείται παρ' της εταιρίας εν αιθούση εύρυχωρή και καθαρή, παρχούσης όλα τά μέσα της μορφώσεως και εν γένει δε ουδενός παραλειπούσης προς επιτυχίαν του σκοπού αυτης, ενώ άπειναντίας τά μέλη του Συλλόγου εύρίσκονται εις τό άντιθετον έλωσ σημειον της ένταυθα εταιρίας των φίλων του λαου, διότι ταύτα θα πορευθώσι να διδάξωσιν εις τόπον άπρόσιτον καθόσον αν μεν ήναι χειμών εν υπαίθρω αδύνατος αποβάνει ή διδασκαλία, αν δε εν καιρῳ θέρους ο φλογερός ήλιος βεβαίως θέλει αποκωλύσει ήμας του αγαθου ήμων σκοπου.

Πολλάκις ύπάρχουσι κωλύματα, άτινα διά να υπερηδηθώσιν είναι άνάγκη να καταβληθώσιν ένεργεια και προσπάθεια ου σμικραί. Επί του προκειμένου ή Πολιτεία είναι έκείνη ήτις όφείλει να μεριμνήση και περί των μελών αυτης εκείνων, άτινά είσι καταδικασμένα να σήπωνται εις αγρίας φυλακάς, αυτη πρέπει να λάβη ταχέαν περί της διορθώσεως των κακώς κειμένων φροντίδα και να παύση έφεξής να ταλαιπωρηται και ύβριζχται ο άνθρωπος. Άδιάφορον ουτος δέν εγεννήθη άνευ έλαττωμάτων και όταν συμπολίτης ήμων περιπίπτει εις άδικημά τι δέν πρέπει να διακειμήθη δυσμενώς προς αυτόν. Πρέπει να συμπαθώμεν προς τους δυστυχεις και παντι σθένει να επιδιώκωμεν την σωτηρίαν αυτων άνευ βλάβης ουδενός. Διά τουτο ουδύλωσ συμμερίζομαι την γνώμην του των ποινικων καθηγητου είπόντος ότι οι τοιοϋτοι, απολωότες, τό διαζύγιον προς την κοινωνίαν κηρύξαντες, δέν είναι άξιοι της μερίμνης και των συμπαιθειων αυτης, ότι δέν δύνανται να επανέλθωσιν εις την όδον της αληθείας. Και αν δικαίως ώργισθη διότι ή πολιτεία δέν εφρόντισε περί της καθόλου παιδείσεως των εγκταλειφθέντων εις την τύχην των πρέπει μάλλον να τή κινήσωσι τόν οικτον τά αξιοδάκρυτα ταύτα και δυστυχή πλάσματα, αφού ως έρρέθη αυτη ή πολιτεία του κακού ενοχός έστι.

§. Η Πολιτεία πρέπει την ταχίστην να φροντίση περί της βελτιώσεως των κακων κειμένων, διότι αν ύπρχε σύστημα φυλακων άνθρωπίνων δέν θα ήτο πιστεύω μάλλον ευφρόσυνον πράγμα της ευγενούς ασχολίας της διδασχής των εν ταις φυλακαίς, διότι αληθώς θα έδυνάμεθα και πλείοτερα και εύμεθόδως να διδάξωμεν και τροφήν υγιεινάτην να παράσχωμεν εις τους τόν νόμον παραβιάσαντας και αυτη τη κοινωνία να φανώμεν όφελίμοι και τη πολιτεία άρωγοί' διότι ή διδασκαλία των καλων αποπλύνουσα τόν ρύπον του παρελθόντος περιβάλλουσα τόν άνθρωπον με την προς τό αγαθόν αγάπην ταχέως θέλει καταστήσει αυτόν άξιον της προσοχής των αρχόντων και τότε ή βασιλική χάρις θέλει επέρχασθαι εν όλη αυτης τη μεγαλειότητι ως έλαιον επιχόν βάλσαμον εις τάς πληγάς της εξουγενησείσεως

καρδίας της εξημερωθείσης μορφής ή δ' αποκατάστασις έσται αληθώς θριαμβευτική' τοσαύτην έπιρροήν θα έχη ή εν τη φυλακή σία περιεγραφή διδασκαλία. Τότε δέν θα επιδιώκηται ή άπονομή της προνομίας του στέμματος διά σκοτάσεις πολιτικων συμφερόντων, άλλ' θα ήναι τό άδιαφιλονεικητον γέρας της άρετης των καταδικων.

§. Ευτυχώς έλαβον μέρος εις την συζήτησιν άνδρες σπουδαιότητος πολιτευόμενοι μάλιστα και μέλη του ήμ. Συλλόγου, ως είναι οι κ. κ. Θ. Π. Δελγιάννης, Άθ. Ροντήρης, εις τούτους ανατιθέμεθα όλαν ήμων την έλπίδα' ως παρακαλέσωμεν και τούτους' εν άνταχέση ή εύγλωττος αυτων φωνή από του βήματος του κοινοβουλίου όπου μετ' τόσης γενναιότητος πολλά συμφέροντα τη τε πατρίδι και ίδια αυτων πολιτικά ύποστηρίζουσιν. Άς ήγηθώσιν άγωνος, εν ύποστηρίξει πάση δυνάμει σύμπας ο Έλληνομός. Άς διεξαγάγωσι τόν άγώνα τουτον δραστηρίως' ως αποφασίσωσι να δαπανήσωσι προς άνεγερσιν φυλακων, αϊτινες πόρρω του να ώσι τό σχολειον της διηγήσεως των άνδραγαθημάτων των θέλουσιν εισθαι τούναντιον τό σχολειον της άρετης. Τότε τό Πανελλήνιον προς ήμας θ' ατενίξη θα καρδοχί μετ' παλμων καρδίας την άποφασίν σας και αυτη έσται θρίαμβος του πολιτισμου. Τότε θα προέλθη μέγα καλόν αί παλαιαί φυλακαί, κατ' έμην τό ελάχιστον γνώμην, θα χρησιμεύωσιν ως προσωρινή τις δοκιμασία διά τους νέους καταδικους (βαρυποίνους ήμους) οίτινες εδώ ριπτόμενοι και καλην και σώφρονα διαγωγήν δεικνύοντες θέλουσι μεταφέρεσθαι εις τάς νέας φυλακάς, όπου κατανοούσιντες την διαφοράν άμειβόμενοι διά την προς την επάνοδον του λόγου προθυμίαν αυτων θα προσπαθήσωσι να γίνωσι κρείσσονες εκουτων και διδασκόμενοι μάλιστα παρ' ήμων παρ' άλλων θα εξέρχωνται αληθείς και χρηστοί χρηστότατοι πολίται. Τότε αί νυν φυλακαί περιέχουσαι πάντοτε ελίγους, ών ή διαγωγή θα βελτιούται δι' επιμελείας ιερέως τόν λόγον του θεου διδάσκοντος και την προς τόν πλησίον αγάπην θ' αποδώσι λίαν όφελίμοι και τό έλαεινόν σύστημα ύπερ έχομεν σήμεραν έσται παρ' προσδοκίαν παγή προς τό μέγιστον των αγαθων' όλων τουτων ένεκα καθυπέβαλον την επί του ζητήματος γνώμην μου καθ' ήν ο Σύλλογος παραδεχθείς κατ' αρχήν την περί διδασχής των καταδικων πρότασιν εν ταις φυλακαίς, άλλ' α μη δυνάμενος να διδάξη τους εν αυταις ένεκα της ήδη αυτων καταστάσεως εύχεται όπως ληφθί μερίμνα ταχέως παρ' των αρχόντων προς διορθωσιν αυτων' ουτω εφρόνουσ ότι διά του νέου συστήματος θα έδυνάμεθα να αποβώμεν όφελίμοι και τη ανθρωπότητι και τη πατρίδι ήμων, άλλ' ο Σύλλογος εν τη συνείσει του άπερίφηε την πρότασιν ταύτην.

Σπ. Γ. Δάτσικας.

ΠΕΡΙ ΟΠΙΟΥ.

Τ' υπό

ΣΤΕΦ. ΣΤΑΗ ΦΑΡΜΑΚΕΩΜ.

Το όπιον (opium κοινώς άφρόνι) είναι όπως κομμυρητινώδης, συμπεπηγμένος, προσερχόμενος εκ του ύπνοφώρου μήκωνος (papaver somniferum,) φυτου ετησιου εν Άσία και Άφρικη, νυν δε και εν Ευρώπη καλλιεργούμενου και ύπαγομένου εις την τάξιν των Μηκοροσιδων και εις την οικογένειαν των Μηκόρων, χαρακτηριζόμενου δε εκ καλουθ όρθου, φύλλων περσοχιδων, γλυκων, άτριχων, άνθων εκ κάλυκος διασπάλου καταπίπτοντος, ώσθήκης σφαιρικής πολυσπερμου άνευ στύλου και έχουσης στίγ-

ματα άντινοειδώς επιφυή' ο καρπός του φυτου τουτου είναι κωδία σφαιρική ή έλλειψοειδής.

Το όπιον και αί ιδιότητες αυτου είσι γνωστα από των αρχαιοτάτων χρόνων. Ο Γαληνός αναφέρει

«Και μανδραγόρας και κώνιον, ισχύαμός τε και μήκων ει' μιν «μην μετρίως τις χρήσαιτο πυκνωτικαί ταις δυνάμεισιν ύπαρ- «χουσιν' ει' δε επί πλέον ου πυκνωτικαί μόνον, άλλ' και ναρ- «κωτικά.» (αίτ. φαρ. Β'.)

«Το ναρκώσαι κατά μόνας τάς σφοδράς δδύνας γίνεται ποτε «χρήσιμον, ήνίκα τά δι' όπιου κτλ. (Γαλ. ύπομν. Β'. Ε'.)

Και ο Ίπποκράτης και ο Όμηρος αναφέρουσιν επίσης περί όπιου.

Ο τρόπος της εξαγωγής του όπιου διαφέρει κατά τά διάφορα μέρη. Ο Γάλλος φαρμακεύς Bourbier μετ' τό κατά την Άνατολήν ταξείδιόν του συνέταξεν ύπόμνημα περί της του όπιου συλλογής. Ως τόπον των παρατηρήσεών του εκλέξας την Βιθυνίαν, ένεκεν της ρήμης της απολαύει εν Κωνσταντινουπόλει ή ποιότης του όπιου αυτης έπορεύθη προς τό χωρίον Λίδγία ένθα παρετήρησεν ότι ο μήκων άνήκει εις τό λευκόν γένος' αί κάψαι πράσιναί και σχεδόν περιφερεις παρουσιάζον διάμετρον 10-12 εκατοστομέτρων, δεκα δε γυναικες άπνησχολουντο ποιούσαι επί των κωδιών έντομάς κυκλοτερεις, συχρόνρον δε καθέτωσιν τώ άξονι των φυτων. Ο όπας άντέθροσκεν λευκός και γαλακτώδης εν σχήματι σταγόνων, πηγνύμενος ταχέως εις τόν άέρα και μη κυλινδούμενος ένεκα τουτου μέχρι της γής' προς τόν σκοπόν μάλιστα τουτον αί έντομαί εγίνοντο άμα ο ήλιος ύψουτο άρκετά άνω του ορίζοντος και ή θερμότης αυτου ήδύνατο ταχέως να πηγνίει τόν όπν. Ακολουθως συλλέγουσι τόν εκρέσαντα όπν και δι' ύδατος ή σιέλου μαλακύνουσιν αυτόν, ειτα δε μαλάσσοντες αυτόν κατασκευάζουσι πλακούντας ους περιτυλίσσουνι διά φύλλων μήκωνος.

Το όπιον δέν είναι αποκλειστικόν προϊόν των μερών της Άνατολής. Η Περσία, ή Γερμανία, αί Ίνδια παράγουσι μεγάλην ποσότητα όπιου ουχι ελάσσονος αξίας του της Άνατολής. Εν Γερμανία μάλιστα ο εκ Dahme κ. Loraner εβεβαιώθη τό 1870 ότι αί έντομημέναί των κάψων διδουσι μεζζονα ποσότητα σπόρων από τας άθήκους. Το φαινόμενον τουτο ελήφθη υπό σπουδαίαν έποψιν εν Αυστρία, ένθα καταγίνονται εις την καλλιέργειαν του μήκωνος προς παραγωγήν σπόρων εκ των όποιων, ως γνωστόν, εξαγεται έλαιον ύπερ ουδεμίαν ύπνωτικην ή δηλητηριαν ένεργειαν έχον άντικαθιστά τό έλαιον των ελαιων.

Διακρίνονται δε τά διάφορα είδη του όπιου ως εξής.

1) Όπιον Άνατολής ή Σμόρνης. Είναι μαλακόν, περιέχον 15—17 0]0 ύδατος' εύρίσκαται εις πλακούντας πεπλατυσμένους, βάρους 100—500 γραμμαρίων, φέροντας επί της επιφανείας αυτων σπέρματα του Rumex. Το χρώμα αυτου είναι βαθύφαιον, ή όσμη ισχυρά, ή δε γευσις δριμεία. Έσωτερικώς είναι έσχηματισμένον εκ μακρων υποζάνθων δακρυων συγκεκολλημένων. Είναι τό καλλίτερον των όπιων, περιέχον 40—12 0]0 μορφίνης' προέρχεται δε εκ της Άνατολής.

2) Όπιον Κωνσταντινουπόλεως ή Τουρκικόν. Εύρίσκαται εν είδει σφαιροειδων πλακούντων, πεπλατυσμένων προς τό κάτω μέρος, βάρους 6—8 ουγκιων και κεκαλυμμένων διά φύλλων μήκωνος και σπερμάτων Rumex. Το όπιον τουτο περιέχει ελιγώτερον ποσόν μορφίνης ή τό της Σμόρνης.

3) Όπιον Αιγύπτου ή Αλεξανδρείας. Τοϋτο εύρίσκαται εις πλακούντας σχεδόν σφαιροειδεις, 6—8 εκατοστομέτρων, είναι ξηρόν, καθαρότατον έσωθεν και κεκαλυμμένον διά φύλλων μήκωνος. Διακρίνεται των άλλων ειδων ως εκ της υγροσκοπικότητος αυτου εις τόν άέρα και της ήττον ισχυράς όσμης του. Η-

ριέγες 2—3 0]0 μορρίνης. Είς τινε επιστολήν ἄν ὁ κ. Castinel, φαρμακοποιὸς ἐν Καίρῳ τῆς Αἰγύπτου, ἀπέστειλε πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς φαρμακευτικῆς ἐταιρίας ἐν Παρισίοις ἀναφέρει ὅτι τὸ ὄπιον τῆς Αἰγύπτου ἀπώλεσε τὴν φήμην καὶ ὑπόληψιν ἣν ἔχαιρεν ἕνεκεν τῆς κακῆς καλλιεργείας τοῦ φυτοῦ διότι τὰ ἀφθονα καὶ συνεχῆ ποτίσματα καὶ αἱ πρόωρῶς ἐνεργούμενα ἐντομαὶ τῶν καψῶν πρὸς ἀπόλαυσιν ἀφθονωτέρου προϊόντος εἰσι τὰ αἷτια τὰ ἐλαττόνοντα τὴν ἐμπορικὴν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ ὄπιου ἀξίαν, διότι ὄπιον συλλεγὲν ἐκ μήκωνος ὑπ' αὐτοῦ καλλιεργηθέντος ἔδωκεν ἀναλυθὲν κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Guillemont 10 0]0 μορρίνης.

4) Ὀπιον Ἰνδιῶν. Τοῦτο παρυσιάζεται ὑπὸ διαφόρους ὄψεις, ἄλλοτε μὲν ἐν εἰδει χονδρῶν πλεκούντων χρώματος μελανοφαίου, κεκαλυμμένων διὰ φύλλων καπνοῦ ἢ πετάλων μήκωνος, ἄλλοτε δὲ κεκλεισμένον ἐντός κιβωτίου ἐκ ζύλου ἢ μετάλλου.

5) Ὀπιον Σινικόν. Καὶ ἐν τῇ Σινικῇ ἐξάγεται σήμερον μεγάλη ποσότης ὄπιου, τὸ ὄπιον καίτοι ἐλιγώτερον ποσὸν μορρίνης ἢ τὸ Ἰνδιῶν περιέχον προτιμᾶται εἰς τὸ ἐμπόριον ἕνεκα τῆς μετρίως αὐτοῦ τιμῆς. Ἡ κυβέρνησις τοῦ οὐρανοῦ κράτους εἶχεν ἀπαγορεύσει ἐπὶ αὐστηρᾷ ποινῇ τὴν καλλιέργειαν τοῦ μήκωνος, ὁ συγγραφεὺς ὅμως τοῦ φυλλαδίου L' opium en Chine 1874 κ. D. Martin ἀναφέρει ὅτι κατὰ τὸ λέγειν ἐξόχου τινὸς μανδρινίου ἢ κυβέρνησις ἐπιτρέπει τὴν καλλιέργειαν τοῦ φυτοῦ τούτου ὅπως καταστρέφῃ διὰ τοῦ συναγωνισμοῦ τὴν ἐξ Ἰνδιῶν εἰσαγωγὴν τοῦ ὄπιου.

6) Ὀπιον Περσικόν. Τοῦτο εὐρίσκεται ἤδη ἀφθονώτατον εἰς τὰς ἀγορὰς τῆς Εὐρώπης ἐν εἰδει πλεκούντων 12' οὐγκιῶν βάρους περιβεβλημένων ὑπὸ φύλλων συκομορέας ἢ ἐν εἰδει βάρδων 5 1]2 δακτύλων μήκους καὶ 3—4 γραμμῶν διαμέτρου περιβεβλημένων διὰ χάρτου καὶ δεδεμένων ἐν τῷ μέσῳ διὰ βαμβάκερου νήματος. Εἶναι χρώματος ὑποφαίου, περιέχει δὲ 5—12 0]0 μορρίνης.

Τὰ σώματα τὰ συνιστάοντα τὸ ὄπιον εἰσι τὰ ἀκόλουθα.

1) Μορρίνη. Κρυσταλλοῦται εἰς ὀρθογώνια πρίσματα ἢ καὶ εἰς ὀκτάεδρα, σχεδὸν δὲ διαλυτὴ οὖσα εἰς τὸ ψυχρὸν ὕδωρ, διαλύεται ἐντελῶς εἰς τὸ ζέον ἑκατοντάκις βαρύτερον.

2) Κωδείνη. Αὕτη ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Robiquet ἐν ἔτει 1833, κρυσταλλοῦται εἰς ὀκτάεδρα πρίσματα, διαλύεται εἰς 80 μέρη ψυχροῦ ὕδατος καὶ 17 ζέοντος, διαλύεται εὐκόλως εἰς τὸ οἶνόνπνευμα καὶ τὸν αἰθέρα, εἶναι τὸ εὐδιαλυτότερον τῶν ἀλλοκαλίων τοῦ ὄπιου καὶ κέχτηται αὐτὴ καὶ τὰ ἀλατὰ τῆς γαστρικῆς πικρᾶν μὲν καὶ στρυφνὴν οὐχὶ δὲ καὶ ναυτιώδη.

3) Ναρκατίνη. Εἶναι ἡ πρώτη βάσις ἢ ἐκ τοῦ ὄπιου ἐξαχθεῖσα τὸ 1804 ὑπὸ τοῦ Derosne. Κρυσταλλοῦται εἰς πρίσματα εὐθέα καὶ ῥομβοειδῆ, εἶναι ἀδιάλυτος εἰς τὸ ψυχρὸν ὕδωρ, διαλύεται ἥμιστι εἰς τὸ ζέον οἶνόνπνευμα, τὸν αἰθέρα καὶ τὸ χλωροφόρμιον.

4) Ναρκεΐνη. Ἀνεκαλύφθη τὸ 1832 ὑπὸ τοῦ Pelletier. Κρυσταλλοῦται εἰς κρυστάλλα ἐπιμήκη, διαλύεται ἐπὶ μικρὸν εἰς τὸ ψυχρὸν ὕδωρ, ἐπὶ πλέον εἰς τὸ ζέον καὶ εἰς ἔπακρον εἰς τὸ οἶνόνπνευμα.

5) Θεβαΐνη. Ἡ βάσις οὗτῃ ἀνεκαλύφθη ἐν τῷ ὄπιῳ ὑπὸ τοῦ Thibumery καὶ ἐξετασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Pelletier καὶ Couerbe κρυσταλλοῦται ἐν εἰδει πυκνωδῶν ψηγμάτων, εἶναι σχεδὸν ἀδιάλυτος εἰς τὸ ὕδωρ, διαλύεται καλῶς εἰς τὸ οἶνόνπνευμα καὶ τὸν αἰθέρα.

6) Ψευδομορρίνη. Ἡ βάσις αὕτη διαλύεται ἐπίσης εἰς τὸ οἶνόνπνευμα καὶ τὰ ὀξέα, εἶναι ὅμως ἀγνώστην μέχρι τοῦδε ἰδιότητων.

7) Κρυπτοπιαρίνη. Καὶ τούτων αἱ ἰδιότητες εἰσὶν ἄγνωστοι.

8) Πορφυροζίνη.) σται, μήπω καλῶς ἐξετασθέντων.

9) Παπαθερίνη. Αὕτη ἐξήχθη ἐκ τοῦ ὄπιου τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Merck, εὐρισκομένη ἐν αὐτῷ ἐν ἐλαχίστῃ ποσότητι κρυσταλλοῦται εἰς πρίσματα, εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἀδιάλυτος εἰς τὸ ὕδωρ, ἥμιστι δὲ εἰς τὸ οἶνόνπνευμα.

10) Μηκωρίνη. Αὕτη παρετήρηθη ἐν ἔτει 1862 ὑπὸ τοῦ Dublanc, ἀπεχωρίσθη δὲ ἀργότερον ἐν καθαρᾷ καταστάσει ὑπὸ τοῦ Couerbe.

11) Ὀπιαρίνη. Αὕτη παρίσταται ἐν εἰδει ἀχρίων καὶ σπιγνῶν βελονῶν, ἥμιστι διαλυτῶν εἰς τὸ ὕδωρ, διαλυτῶν ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὸ οἶνόνπνευμα.

12) Μηκωρικόν ὀξύ. Πρῶτος ὁ Sequin ἐν ἔτει 1804 παρετήρησε τὸ ὀξύ τοῦτο, ὅπερ περὶ τὰ 1805 ἀπεχωρίσθη εἰς καθαρὴν καὶ κρυσταλλικὴν κατάστασιν ὑπὸ τοῦ Sertuener. Κρυσταλλοῦται εἰς στίγματα λευκὰ, διαλύεται δὲ εἰς τὸ ζέον ὕδωρ καὶ ἐπ' ἐλαχίστον εἰς τὸ ψυχρὸν.

13) Θεβογαλακτικόν ὀξύ. Κατὰ τὸν Anderson ὀξύ σεραπιώδες.

Ἐκτὸς τούτων περιέχει προσέτι ὕδωρ, ἐκρηλισματικὰς καὶ ῥητινώδεις οὐσίας, κόμμι καὶ τὰ τοιαῦτα.

Τοῦ ὄπιου ἡ πραγματικὴ ἀξία ἐγκρίεται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τὴν μίξον ἢ ἐλάσσονα ποσότητα τῆς ἐν αὐτῷ περιεχομένης μορρίνης, ὥστε ὁ μόνος τρόπος δι' οὗ δύνανται τις νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀξίαν τοῦ ὄπιου εἶναι ὁ δι' ἀναλύσεως προσδιορισμὸς τῆς ἐν αὐτῷ μορρίνης, τοῦθ' ὅπερ καὶ εὐκόλον καὶ ἀκριβέστατον εἶναι. Ἐν Εὐρώπῃ ἀφαιροῦσιν ἐκ τοῦ ὄπιου τὴν μορρίνην, εἴτα στέλλουσιν αὐτὸ εἰς τὸ ἐμπόριον ὁ δὲ ἱατρὸς Finckh ἀνεύρεν ὡς γράφει τὸ Union pharmac τοῦ 1870, ὄπιον τῆς Ἀνατολῆς σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου ἐκ βοτῆς κόπρου καὶ ἀργίλλου συνιστάμενον.

Τὸ ὄπιον εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιότερων φαρμάκων ἔχει μεγίστην ναρκαωτικὴν ἐνέργειαν, ἅμα δὲ εἶναι καὶ δηλητηριώδες. Εἶναι ὅμως τὸ μόνον σχεδὸν τῶν δηλητηρίων μεθ' οὗ ὁ ἀνθρώπινος ἔργανισμὸς εὐχερέστερον ἐξοικειοῦται. Τοιοῦτον παράδειγμα προσφέρουσι πολλοὶ ὀπιοφόροι τῆς Ἀσίας ἐπὶ τῆς μεγάλῃ ποσότητι ὄπιου καθ' ἑκάστην καταπίνοντες οὐδὲν ἕτερον αἰσθάνονται ἢ εὐάρεστον τινα μέθην, γενομένων ζωηροτέρων τῶν ἐνεργειῶν τῆς ψυχῆς καὶ διεγερμένους τῆς φαντασίας. Τὴν τοιαύτην ὅμως μεθυστικὴν κατάστασιν διαδέχεται νάρκη, κατάπτωσης τῶν δυνάμεων, ἀπώλεια ὀρέξεως, διατελοῦσι δὲ ἀδρανεῖς μέχρις οὗ λάθωσι νέον δόσιν ὄπιου.

ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

Β'.

ΑΝΤΙΛΟΦΑΙ.

Τὸ ζῶον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸ γένος τὸ κερασφόρον, εἰς ὃ καὶ αἱ αἰγες, ὁ βοῦς, τὰ πρόβατα, διαίτῳ κατὰ τοὺς ὄρεινους τόπους τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς τρεφόμενον μετὰ χόρτα καὶ φύλλα. Εἰς τὸ εἶδος τοῦτο ἀνάγεται καὶ ὁ Αἰγαγρος, τὸ μόνον εὐρισκόμενον ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατὰ τὰς Ἑλβετικὰς Ἀλπεις, τὸ Τυρόλον καὶ τὴν Σαβοῖαν. Διαίρεται δὲ εἰς διάφορα εἶδη, ἐξ ὧν ἀναφέρομεν τὰ ἑξῆς.

Ἀντιλόπη ἢ Βουβαλίς. Αὕτη διαίτῳ κατὰ τὴν Ἀλγερίαν καὶ τὸ Μαρόκον. Μέγεθος καὶ χρῶμα ἔχει ἐλάφου, κατὰ δὲ τὸ μέτωπον καὶ τοὺς πόδας κηλίδας μελανὰς. Τὰ μελανὰ κέρατα

τῆς κερτοῦνται πρῶτον μὲν πρὸς τὰ ἐμπροσθεν, εἴτα δὲ κάμπτονται πρὸς τὸ ἐπίσθεν μέρος τοῦ σώματός τας.

Ἀλεξ. Κάπριος. Αὕτη ἔχει 6 ἕως 8 ποδῶν ὕψος καὶ χρῶμα φαῖον, διαίτῳ δὲ κατὰ τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας, καὶ τὴν Ἀφρικὴν ἐπὶ τόπων ὄρεινῶν. Τὰ κέρατα αὐτῆς ἔχουσι μήκος 2 ποδῶν, τὸ κρέας τῶν νοστιμώτατον, οἱ δὲ κάτοικοι κατασκευάζουσιν ἐκ τῶν κεράτων κηποσύριγγας.

Ἡ Στεροβίκερος. Αὕτη ζῆ ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς Ἀφρικῆς, εἰς τὴν χώραν τῶν Κάρρων. Ὁμοιάζει κατὰ τὸ μέγεθος, τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρῶμα μετὰ τὴν ἐλάφον. Τὰ κέρατά τας ἔχουσι μήκος 1 1]2 πήχεως, ἀποκλίνοντα εἰς δύο ὀξείας γωνίας. Εἰς τὴν κεφαλὴν τὴν βραχίον καὶ τὰς πλευράς ἔχει διαφόρους λευκὰς γραμμὰς, οὐρανὸν δὲ ὁμοίαν τῇ τοῦ ἵππου, καὶ εἰς τὸν τράχηλον χαίτην βραχέϊαν. Διαίτῳ ἐπὶ τῶν ὄρεινῶν, τὸ δὲ κρέας αὐτῆς μετὰ μεγίστης ὀρέξεως ἐσθίεται.

Ἡ Γρόη. Ἡ Ἀντιλόπη αὕτη ἔχει σῶμα μεσαίου ἵππου, πόδας ὑψηλοὺς καὶ λεπτοὺς ὡς τῆς ἐλάφου καὶ κεφαλὴν βοῦς. Τὸ μήκος τοῦ σώματός τας εἶναι 6 1]2 ποδῶν, τὸ ὕψος δὲ 4 καὶ τὰ κέρατα 19 δακτύλων, ἅτινα προχωροῦντα ἐκ τῆς κεφαλῆς κάμπτονται πρὸς τὰ ὀπίσθεν τοῦ σώματος. Ὁ λαίμυρ αὐτῆς περικαλύπτεται ὑπὸ πυκνῆς καὶ λευκῆς χαιτίης, ἔχει προσέτι λευκὴν οὐρὰν ὁμοίαν τῇ τοῦ ἵππου, χρῶμα αἰθαμέλανον, περὶ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀστερίσκον ἐρυθροῦν σχηματίζοντα ἀκτίνας. Ζῆ ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς Ἀφρικῆς βίον πλάνητα καὶ ἄγριον, ἕνεκα δὲ τοῦ ἀγρίου ἡθους αὐτῆς δυσκόλως ἡμερίζεται.

Ἡ Γουίθη. Αὕτη εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς Σενεγάλης ἰσομεγέθους μετὰ τὴν ἐλάφον. ἔχει μικρὰ, ἐλικειοειδῆ καὶ πρὸς τὰ ὀπίσθεν τῆς κεφαλῆς ἀποκλίνοντα κέρατα, χρῶμα αἰθὼν καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος πλατέας λευκὰς γραμμὰς σχήματος ἐν εἰδει σταυροῦ.

Ὁ Αἰγαγρος. Οὗτος ζῆ ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων ὄρεινῶν τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, ἦτοι ἐπὶ τῶν Ἀλπεων, τῶν Καρπαθίων, τῶν Πυρηνάων καὶ τῶν Ἀπεννίνων, ἐπὶ τοῦ Καυκάσου. Χρῶμα ἔχει αἰθακόκκινον, μέγεθος τράγου, καὶ κέρατα μικρὰ ἀγκιστροειδῆ χρώματος μελανοῦ. Βόσκει κατ' ἀγέλας ἐπὶ τῶν βράχων. ἔχει δὲ ὄρασι, ἀκοὴν καὶ ὄσφρησιν ἐξυτάτην, πλὴν εἶναι δειλότατος. Ἐνεκα δὲ τῆς ταχείας φυγῆς του καὶ τῆς ἀπὸ βράχου εἰς βράχον ταχείας πορείας του τὸ κινήριόν του καθίσταται δυσκόλωτατον καὶ ἐπικινδύνον. Τὸ κρέας του εἶναι νοστιμώτατον καὶ τὸ δέρμα μαλακὸν καὶ χρησιμώτατον πρὸς διαφόρους τοῦ ἀνθρώπου ἀνάγκας.

ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

Γ'.

ΠΕΡΙ ΜΥΩΝ.

Ὁ μῦς εἶναι μικρὸν τετράπουν, διατῶμενον εἰς τὰς οἰκίας, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς διαφθεῖρον ἕνεκα τῆς μεγάλης λαίμαργίας του καὶ τοῦ ἀρπακτικοῦ χαρακτῆρος. Τὸ γένος τοῦτο διαίρεται εἰς διάφορα εἶδη κατὰ τὰς χώρας καὶ τοὺς τόπους καθ' οὓς διάγουσι. Ὁ Ἀριστοτέλης διαίρει αὐτοὺς εἰς κατοικιδίους, εἰς Ἀρουραίους καὶ εἰς Ποντικούς, ἦτοι τοὺς ἐκ τοῦ Πόντου εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τῶν πλοίων μετακομισθέντας, ἐκ τοῦ τόπου δὲ τούτου ἐλάβον οἱ μῦς καὶ τὸ κοινὸν ὄνομα Ποντικοί, δι' οὗ καλοῦσι σήμερον τὰ ζῶα ταῦτα ἢ τὴν Ἑλληνίδα γλῶσσαν ὀμιλοῦντες. Ταῦτα ἀξάνουσι καὶ παμπληθύνονται ὡς οὐδὲν ἄλλο εἶδος τῶν τετραπόδων, ὅθεν πολλὰκις ὁ πληθυσμὸς αὐτῶν καθίσταται αἰτία καὶ εἰς τὰς οἰκίας καὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς μεγίστων καταστροφῶν.

Εἶδη αὐτῶν εὐρίσκονται ὑπὲρ τὰ 40, τὰ δὲ γνωστότερα εἶναι τὰ ἐπόμενα.

Ὁ Μυθῶκος. Οὗτος εὐρίσκεται ἐφ' ὅλης τῆς Εὐρώπης καὶ κατὰ τὰ εὐκαρὰ μέρη τῆς Ἀσίας καὶ Ἀμερικῆς. ἔχει μήκος 3 1]2 δακτύλων πλὴν τῆς οὐρᾶς, χρῶμα φαῖον ἐπὶ τῆς βραχίης καὶ ἐπὶ τῆς κοιλίας λευκόφαιον. Διαίτῳ ἐντὸς τῶν οἰκιῶν, ἐξ ὧν δυσκόλως ἐξολοθρεύεται, παρέχον πολλὰς καὶ ποικίλας ζημίας διὰ τῆς καταστροφῆς τῶν ἐν τῷ οἴκῳ ὑπαρχουσῶν διαφόρων τροφῶν διότι τρώγει πᾶν ὅ,τι οἱ ὀδόντες του δύνανται νὰ συντρίψωσι.

Μῦς ὁ Πλανήτης. Ὁ μῦς οὗτος ζῆ ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς Ρωσίας, ἔχον μήκος 3 δακτύλων. Τὸ χρῶμά του εἶναι φαιοκίτρινον, καὶ πεποικιλμένον ἐπὶ τῆς βραχίης μετὰ πλαγίας καὶ μελανὰς γραμμὰς. Ζῆ ὑποκάτω λίθων, ὅπου ἀποναρκοῦμενος ὑπὸ τοῦ ψύχους συσπειροῦται ἐν εἰδει σφαιράς. Ἐνίοτε ἀποδημοῦσι πολυάριθμοι ἀγέλας αὐτῶν ἀφ' ἑνὸς εἰς ἕτερον τόπον.

Μῦς ἐρυθρός τῆς Σιβηρίας. Ὁ μῦς οὗτος διαίτῳ ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς Σιβηρίας καὶ κατὰ τὴν Καμτσάτικαν, καὶ τινες τούτων ἐπὶ τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν θάμνων, τινες δὲ εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἀνθρώπων. Μήκος ἔχει 4 δακτύλων, χρῶμα ἐρυθρὸν, ἀποκλίνον πρὸς τὸ κίτρινον μετὰ γραμμὰς φαιῆς, κοιλίαν λευκὴν, καὶ οὐρὰν βραχέϊαν. Τρέφεται δὲ μετὰ σπόρους καὶ κρέας.

Ἀγρόμυς ὁ Μικρός. Οὗτος ζῆ ἐφ' ὅλης τῆς Εὐρώπης, μέχρι τῶν κατεψυγμένων ἀρκτικῶν αὐτῆς μερῶν, κατὰ τοὺς ἀγροὺς, τοὺς λιμῶνας, τοὺς κήπους καὶ τοὺς θάμνους. Τρέφεται μετὰ κάρδια, γεννήματα, βαλανίδια, καὶ τὰ παρόμοια, ἅτινα ἐναποταμιεύει καὶ διὰ τὸν χειμῶνα. Μήκος ἔχει 3 1]2 δακτύλων, χρῶμα αἰθὼν, καὶ ὑπὸ τὴν κοιλίαν λευκὸν, πόδας ἐρυθροὺς, καὶ οὐρὰν βραχέϊαν. Ἐνίοτε τὸ εἶδος τοῦτο τῶν μυῶν πολλαπλασιάζεται τοσοῦτον, ὥστε μεγίστην βλάβην προξενεῖ εἰς τὰ σπαρτά. Ἐξολοθρεύονται ὅμως εὐκόλως ὑπὸ τῶν ἀλωπέκων, τῶν ἰκτιδῶν, τῶν γαλῶν καὶ ὑπὸ τῶν κοράκων.

Μῦς ὁ Οἰκονόμος. Οὗτος ἔχον μήκος 4 δακτύλων, χρῶμα κίτρινοφαῖον ζῆ ἐπὶ τῆς Σιβηρίας καὶ Καμτσάτικας, ἐπὶ τόπων ὑγρῶν. Συνάγει ὡς πρᾶγματι οἰκονόμος εἰς τὰς ἀποθήκας του πολλὰς καὶ διαφόρους πρὸς τροφὴν βίβας, ἐπιμελῶς καθαρισμένας, τὰς ὁποίας οἱ κάτοικοι τῆς Καμτσάτικας ἐκθάπτοντες τρώγουσιν. Ἀξίον σημειώσεως εἶναι αἱ μικραὶ ἀποδημίαι τῶν μυῶν τούτων, αἱ ποιοῦσι κατ' ἀγέλας ἐκ φυσικῆς τινος προτροπῆς, πάντοτε κατ' εὐθείαν ἀρκτικοδυτικῶς, διαπλέοντες τολμηρῶς τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς λίμνας, αἱ κατὰ τὴν πορείαν των συναντῶσι. Τοῦτο συμβαίνει κατὰ τὴν ἀνοιξίαν, τὴν δὲ χειμῶνα ἐπιστρέφουσι πάλιν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰς τὴν Καμτσάτικαν. Πρὸς δυστυχίαν ὅμως τῶν ζῶων τούτων, ἀλλὰ πρὸς εὐτυχίαν τῶν σπαρτῶν, ἐπιστρέφουσιν ἐκ τῆς περιηγήσεως των ταύτης πολὺ ὀλιγώτεροι, ὡς κατατρογόμενοι καθ' ὅδον ὑπὸ τῶν ὀρνέων, τῶν ἀλωπέκων καὶ τῶν ἰκτιδῶν.

Μῦς ὁ Ἄεμος. Τοῦτο τὸ ἀξιοσημείωτον γένος τῶν μυῶν διαίρεται εἰς δύο εἶδη, τὸ Νορβεγικὸν καὶ τὸ Ρωσσικόν, ἔχοντα καὶ τὰ δύο τὸ αὐτὸ μήκος, σχεδὸν 4 δακτύλων. Καὶ ὁ μὲν Νορβεγικὸς ἔχει χρῶμα κίτρινοφαῖον καὶ πλῆρες μελανῶν κηλίδων, ὁ δὲ Ρωσσικὸς κίτρινον, ὁμοίον σχεδὸν τῷ χρώματι τῆς ἀλώπεκος, καὶ ἔσθην κηκεῖθιν μελανὰς τρίχας. Διατρίβουσι δὲ ἐπὶ τῶν ὄρεινῶν, ἐνθα τρέφονται μετὰ βρύα καὶ διαφόρους ἄλλας βίβας. Ζῶσιν ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ σάπτουσι διόδους ὑπὸ τὴν χιόνια. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ 40 ἑνιαυτοὺς ἀποδημοῦσιν ἀγελῆδον κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ἀφ' ἑνὸς τόπου εἰς ἕτερον, καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ φθινοπώρων μετὰ τὰ ὁποία ἐπέργεται βαρὺς χειμῶν. Ἐν τῇ ἀποδημίᾳ των ὀδοποροῦσι μόνον καθ' ὅλην τὴν ἐσπέραν, τὴν

δὲ ἡμέραν ἀναπαύονται ἐντὸς θάμνων, ὅσοι δὲ σωθῶσιν ἐκ τῶν ἀρπακτικῶν ὄρνέων καὶ διαφόρων ἄλλων ζῶων ἐχθρικών αὐτοῖς κατὰ τὴν ἀποδημίαν ταύτην ἐπιστρέφουσι πάλιν τὸ ἐρχόμενον θέρος.

Ὁ Λεονομάχος. Οὗτος ἔχει μῆκος 9 δακτύλων, χρῶμα αἰθίν καὶ ὑπὸ τὴν κοιλίαν λευκόν, διατρίβει δὲ πλησίον ὑδάτων, σκάπτων κατὰ τὰς ὄχθας αὐτῶν φωλεὰς ὑπογείους. Εὐρίσκεται μάλιστα εἰς τὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Περσίαν, ἀλλὰ κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἔγινε γνωστὸς καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅπου ζῆ παρὰ τὰς διώρυγας τῶν πόλεων, καὶ τὰ ὑπόγεια τῶν οἰκιῶν, προσενῶν μεγάλην φθορὰν μὲ τὸ σκάψιμον. Ἡ τροφή του εἶναι ρίζαι καὶ ὄπωροι, πλὴν τρώγει καὶ κρέας καὶ παντὸς εἶδους οἰκιακῆς τροφῆς. Φονεύει μύας, βρακας, ὄρνιθας καὶ ἰκτιδας. Διάγει βίον κατ' ἀγέλας, πλανώμενος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.

Ὁ Ὑραξ ἢ Μέγας Πορτικός. Οὗτος εὐρίσκεται σχεδὸν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἐκτὸς τῆς Ἀρκτικής Εὐρώπης καὶ Ἀσίας. ἔχει μῆκος 8 μέχρις 9 δακτύλων, παμφάγος καὶ χρώματος μελανοφαίου. Τρώγει παντὸς εἶδους τροφῆς, προσέτι σκορπίους, μύας, καὶ ὅσα ζῶα δύναται νὰ καταβάλλῃ. Μάχεται ἐναντίον ἐτέρων ζῶων, πολλὴ μεγαλειότητα κατὰ τὸ μέγεθος, αἱ δὲ μητέρες ὑπερασπίζονται τὰ βρέφη των μετὰ μεγίστης μακρίας ἐναντίον τῶν γαλῶν. Οἱ νέοι μῆες τοῦ εἴδους τούτου περιποιοῦνται καὶ τρέφουσι μετὰ μεγάλης φροντίδος τοὺς γηραλέους καὶ ἀσθενεῖς, ἐνῶ οὗτοι σὺζῶσιν ἡσύχως 6 ἕως 8 ὄμοιο συμπλέκοντες τὰς οὐράς των διὰ νὰ ἀπολαμβάνωσι τοιοῦτοτρόπως τὴν ὑπὸ τῶν νεωτέρων προσφερομένην τροφήν.

Μὲς ὁ Ἀμφίβιος. Οὗτος ἔχει 6 1/2 δακτύλων μῆκος καὶ χρῶμα φαῖν ζῆ καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν ἀρκτικήν Ἀσίαν, παρὰ τὰς λίμνας τὰ ἰχθυοτροφεῖα καὶ τὰ τέλματα, κατασκευάζει δὲ παρὰ τὰς ὄχθας αὐτῶν φωλεὰς ὑπογείους, καὶ κατατρέφεται τὰς ρίζας τῶν παρακειμένων φυτῶν, ὅθεν γίνεται ἐπιβλαβέστατος εἰς τοὺς κήπους καὶ τοὺς λιμῶνας. Κολυμβᾷ δὲ ὡς ἰχθύς καὶ ὡς τοιοῦτος μετὰ ταχύτητος καταδύεται εἰς τὸ ὕδωρ.

Ὁ Κρίκετος. Ὁ μῆς οὗτος διατρίβει κατὰ τὴν μεσημβρινὴν Ῥωσίαν, Σιβηρίαν, Οὐγγαρίαν, Βοσμίαν, καὶ τὴν μεσημβρινὴν Γερμανίαν μέχρι τοῦ Ῥήνου. Τὸ μῆκος αὐτοῦ εἶναι 40 δακτύλων. Διατρίβει δὲ εἰς δύο εἶδη, εἰς κοινὸν Κρίκετον, καὶ εἰς μελανόν, καὶ ὁ μὲν κοινὸς ἔχει ῥάχιν αἰθόκιτρινον, κοιλίαν μελανήν, καὶ περὶ τὸν λαίμῳ καὶ τὸ ῥύγχος κηλίδας λευκάς, ὁ δὲ μελανὸς εἶναι σπᾶνός, καὶ εὐρίσκεται μόνον ἐπὶ τινῶν μερῶν τῆς Ῥωσίας. Τρέφονται δὲ κυρίως μὲ γεννήματα διῶ καὶ εὐρίσκονται πάντοτε πλησίον ἐσπαρμένων τόπων, ὅπου κατασκευάζουσι φωλεὰς ὑπογείους, ἕως 7 ποδῶν τὸ βάθος μὲ πολλὰς καὶ τεχνικὰς ἀποθήκας, εἰς τὰς ὁποίας ἐναποταμιεύουσιν ὡς οἱ μύρμηκες γεννήματα ἐπέκεινα τῶν εἰκοσίων ἀκάδων πρὸς τροφήν ἐν καιρῷ τοῦ χειμῶνος. Ὅταν τὸ ψύχος αὐξήσῃ ὑποπίπτουσιν εἰς ὑπὸν ἀπονεαρκαμένους, τὸν δὲ Φεβρουάριον ἐξεγείρονται ἀκολυθούδους τακτικῶς τὴν προτέραν αὐτῶν ζωὴν. Οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν ἐκείνων, ἐν οἷς οἱ μῆς οὗτοι διατρίβονται κατασκευάζουσι τὰς φωλεὰς των καὶ διὰ τὰ ἐναποταμιεύοντα ἐν αὐταῖς γεννήματα, καὶ διὰ τὰ δέρματα αὐτῶν, δι' ὧν κατασκευάζονται σπᾶνια καὶ πολυζήτητα γουναρικά.

Μὲς ὁ Αἰγιαλίτης. Οὗτος ζῆ ἐπὶ τοῦ ἀρκωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος, κατὰ τὰς παραθαλασσίας ὑψηλὰς ὄχθας καὶ τοὺς ἀμμόδεις λόφους, καὶ ὑποσκάπτει πολλάκις τὴν γῆν τόσον βαθύως, ὥστε ὅταν διαβαίνωσιν ἀνωθεν ἵπποις, συντρίβονται αἱ φωλεαὶ αὐτοῦ καὶ κατακρημνίζονται ἐντὸς οἱ ἵπποι. Μῆκος ἔχει ἐνὸς ποδῶς καὶ χρῶμα φαῖν, ἀλλὰ πρὸς μὲν τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματός του ἀποκλίνει πρὸς τὸ κίτρινον, πρὸς δὲ τὸ κάτω πρὸς τὸ φαῖν.

Ἡ οὐρά καὶ οἱ πόδες του καλύπτονται ὑπὸ μακρῶν καὶ σκληρῶν τριχῶν, τὸ δὲ ἐξωτερικὸν σχῆμα ὁμοιάζει μὲ τὸν χότρον. Τρέφεται δὲ μὲ κρομμύδια καὶ διαφόρους ρίζας, ἀς διὰ τῶν ὀδόντων μετὰ πολλῆς τέχνης ἐξάγει ἐκ τῆς γῆς. Οἱ κάτοικοι τῆς Καλῆς Ἑλπίδος τρώγουσι τὸ κρέας αὐτοῦ ὡς νόστιμον.

Εἰς τὸ γένος τῶν μῶν δυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν καὶ τοὺς Μουσκιούρους καὶ Ἀρκτομάς, ἔχοντας τὸ αὐτὸ σχεδὸν ἐξωτερικὸν σχῆμα, διατρωμένους εἰς τοὺς αὐτοὺς τόπους καὶ τρεφόμενους διὰ τῶν αὐτῶν τροφῶν ὡς οἱ ἄνω μνημονευθέντες μῆες.

Ἐκ τούτων οἱ Μουσκιούροι ὁμοιάζουν μὲ μύας καὶ σκίουρους, ἀλλ' ὅμως τοὺς δευτέρους μάλλον πλησιάζουν. ἔχουσι μακρὰν καὶ δασεῖαν οὐράν. Διαιτῶνται καὶ ὑπὸ τὴν γῆν καὶ ἐπὶ τῶν δένδρων. Ἀναβρίχονται ἐπιτηδειότατα καὶ τρέφονται κυρίως μὲ καρπὸς δένδρων. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου εἰσερχόμενοι εἰς τὰ κοιχώματα τῶν πετρῶν ἢ τῶν τοίχων ἀπονεαρκοῦνται ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ κοιμῶνται ἀκίνητοι μέχρι τοῦ Μαΐου. Κυριώτεροι δὲ αὐτῶν εἰσιν οἱ ἐξῆς.

Ὁ Ἐλεῖος. Οὗτος μῆκος μὲν ἔχει 5 1/2 δακτύλων, χρῶμα δὲ τὸ μὲν ἄνω μέρος τοῦ σώματός του φαῖν, τὸ δὲ κάτω λευκόν. Διαιτᾷται κατὰ τὴν Ἰταλίαν, Γαλλίαν, Οὐγγαρίαν, καὶ τὴν μεσημβρινὴν Γερμανίαν. Διατρίβει δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς δάση καὶ κήπους ὄπωροφόρους. Τρέφεται ὡς οἱ σκίουροι μὲ ὄπωρος, καρύδια καὶ κάστανα, λαμβάνων τὴν τροφήν του διὰ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν. Τὸ φθινοπώρον οὗτοι παχύνονται καθ' ὑπερβολὴν, τὸ δὲ δέρμα των εἶναι πολυζήτητον γουναρικόν.

Μουσκιούρος ὁ Κηπαῖος. Οὗτος ἔχει μῆκος 4 δακτύλων, ῥάχιν φαῖν λαίμῳ δὲ καὶ κοιλίαν λευκόφαιον, οὐράν μακρὰν μὲ τρίχας βραχείας, καὶ ὅσα μακρὰ ἀναλόγως τοῦ σώματός του. Διαιτᾷται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τοὺς κήπους τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης, τρεφόμενος μὲ ροδάκιννα, καρύδια, κανθάρους καὶ ὠά πτηνῶν.

Μουσκιούρος ὁ Σιβήριος. Οὗτος ζῆ κατὰ τοὺς δρυμῶνας καὶ τοὺς καλλιεργημένους κήπους τῆς Γεωργίας καὶ τῆς Σιβηρίας, τρεφόμενος κυρίως μὲ ρίζας καὶ βαλκανίδια. Μῆκος ἔχει 4 δακτύλων, χρῶμα δὲ τὴν μὲν ῥάχιν αἰθίν, τὸν δὲ λαίμῳ καὶ τὴν κοιλίαν λευκόφαιον, περὶ δὲ τῶν ὠτῶν καὶ τῶν ἐμμάτων ἐκτείνονται δύο μελαναὶ κηλίδες, αἵτινες ποικιλίαν παρέχουσιν ὡς πρὸς τὸ καθόλου χρῶμα τοῦ σώματός του. ἔχει δὲ προσέτι οὐράν δασεῖαν, σχεδὸν ἰσομεγέθη τοῦ σώματος καὶ χρώματος φαῖν.

Ἀρκτόμυς ὁ Ἀλπίος. Οὗτος ἔχει μῆκος 18 δακτύλων, χρῶμα φαῖν καὶ τρίχας πυκνοτάτας. Ζῆ κατὰ τὰς ὑψηλοτάτας Ἀλπεῖς τῆς Ἑλβετίας καὶ Σαβοῦας καὶ σκάπτει ὑπὸ τὴν γῆν βαθείας φωλεὰς, τὰς ὁποίας γεμίζει μὲ χόρτα καὶ βρύα. Ἐκ τοῦ εἴδους τούτου εἰσερχόμενοι περὶ τοὺς 12 ἢ 14 ὄμοιο ἐντὸς τῶν φωλεῶν ἀπονεαρκοῦνται ὑπὸ βαθύως ὕψους ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦ Μαρτίου. Τρέφονται δὲ μὲ χόρτα καὶ ρίζας, καὶ τὸ δέρμα αὐτῶν χρησιμεύει ὡς πολύτιμον γουναρικόν.

Ἀρκτόμυς ὁ Ῥωσικός. Οὗτος διατρίβεται καθ' ἅπασαν τὴν μεσαιὴν Ἀσίαν, χρῶμα δὲ ἔχειν αἰθόκιτρινον καὶ τρεφόμενος ὁμοίως μὲ φυτὰ καὶ διαφόρους ρίζας εἶναι ἰσομεγέθης μὲ τὸν ἄνω μνημονευθέντα. Ὁ ἀρκτόμυς οὗτος εἶναι ζῶον ἡσυχάτατον, διὸ εὐκόλως ἡμερόνεται. Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ἀρκτομῶν ἀρέσεται πολὺ νὰ κήθηται ὄρθιον ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν, ὁμοίως καὶ ὅταν τρώγῃ. Ὅσάκις δὲ προσβληθῶσιν ὑπὸ ζῶων ἐχθρικών αὐτοῖς μάχονται ὡς γενναῖοι στρατιῶται διὰ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν των.

Ἀρκτόμυς ὁ Καναδιός. Οὗτος εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς χώρας τοῦ Καναδά καὶ εἰς τοὺς ἀρκτικωτάτους τόπους τῆς Ἀμερικῆς, ἔχει μῆκος 12 δακτύλων καὶ σχῆμα ὅμοιον τοῦ Ἀλπίου Ἀρκτόμυς.

Χρῶμα δὲ κατὰ μὲν τὴν ῥάχιν ἔχει φαῖν, τὰς πλευράς κίτρινον, τὴν δὲ κεφαλὴν καὶ κοιλίαν φαῖν. Τρέφεται δὲ ὡς οἱ λοιποὶ μὲ ρίζας, φυτὰ καὶ χόρτον.

ΦΡΙΔΕΡΙΚΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ Γ. ΒΟΝΤΖΙΔΟΥ.)

Α'. Ὁ Φριδερίκος καὶ ὁ γείτωρ του.

Φριδερίκος ὁ Β'. βασιλεὺς τῆς Πρωσίας ἄκτῳ ὥρας μακρὰν τοῦ Βερολίνου εἶχεν ὠραῖον καὶ τερπνὸν πύργον, καὶ ἤθελε διάγει εὐαρέστως ἐν αὐτῷ, ἐὰν δὲν ὑπῆρχε πολλὴ πλησίον αὐτοῦ μύλος τις ταράττων αὐτόν· διότι πρῶτον βασιλικὸς πύργος καὶ μύλος δὲν ἤρμοζε νὰ εὐρίσκωνται πλησίον ἀλλήλων, ἂν καὶ τοῦ λευκοῦ ἄρτου καὶ οἱ ἐν τῷ πύργῳ εἶχον ἀνάγκην, ἤρκει μόνον ὁ μύλος νὰ ἀλέθῃ λεπτὰ καὶ ὁ φούρνος νὰ ψήνῃ καλά. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου, ἐὰν ὁ βασιλεὺς εὐρίσκετο εἰς τὰς βαθυτέρας του σκέψεις δὲν εἶχε τὸν νοῦν του εἰς τὸν γείτονά του, ὁ μυλωθρὸς ὅμως ἄφρινε ἔξαφνα τὸν μύλον του νὰ κροτῇ καὶ δὲν ἐσκέπτετο περὶ τοῦ μεγάλου γείτονός του· καὶ ὅμως αἱ σκέψεις τοῦ βασιλέως δὲν ἠνώχλων βεβαίως τοὺς τροχούς τοῦ μύλου, ἀλλ' ἐνόησε ὁ κρότος τῶν τροχῶν ἠνώχλει τὰς σκέψεις τοῦ βασιλέως. Ὁ ἀναγνώστης βεβαίως θὰ εἴπῃ· εἰς βασιλεὺς ἔχει χρήματα πολλὰ, δικαίτη δὲν ἀγοράζει τὸν μύλον ἀπὸ τὸν γείτονα καὶ δὲν διατάσσει νὰ τὸν καταδαφίσουν; ὁ βασιλεὺς ἐγνώριζε τὸ διὰ τί· διότι ἡμέραν τινὰ διέταξε νὰ προσκαλέσῃ τὸν μυλωθρὸν « ἐννοεῖς, » εἶπε πρὸς αὐτόν, « ὅτι ἡμεῖς οἱ δύο δὲν δυνάμεθα νὰ μένωμεν πλησίον ἀλλήλων ὁ εἰς πρέπει νὰ φύγῃ· τί μοι δίδετε διὰ τὸν πύργον μου; » ὁ μυλωθρὸς εἶπε· « Μόσα θέλετε, γείτωρ βασιλεῦ; » Ὁ βασιλεὺς ἀπεκρίθη αὐτῷ· « Κακόμοιρε, τόσον πολλὰ χρήματα δὲν ἔχεις, ὥστε νὰ δυνηθῆς ν' ἀγοράσῃς παρ' ἐμοῦ τὸν πύργον μου. Πόσα θέλεις διὰ τὸν μύλον σου; » Ὁ μυλωθρὸς ἀπεκρίθη· « Δέσποτα, δὲν ἔχετε τόσον πολλὰ χρήματα, ὥστε νὰ δυνηθῆτε νὰ ἀγοράσῃτε παρ' ἐμοῦ τὸν μύλον μου· δὲν εἶναι διὰ πόλημα. » Ὁ βασιλεὺς δίδει μίαν τιμὴν καὶ δευτέραν καὶ τρίτην· ἀλλ' ὁ γείτωρ ἔμεινε εἰς τὸν λόγον του· « δὲν εἶναι διὰ πόλημα· ὡς ἐγεννήθην ἐν αὐτῷ » εἶπεν, « οὕτω θέλω καὶ ν' ἀποθάνω· καὶ ὡς ἐκληρονόμησα ἐγὼ τοῦτον παρὰ τοῦ πατρός μου, οὕτως οἱ ἀπόγονοί μου πρέπει νὰ τὸν κληρονομήσωσι παρ' ἐμοῦ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ νὰ κληρονομήσωσι τὴν εὐχὴν τῶν πατέρων των. » Τότε ἀνέλαθεν ὁ βασιλεὺς σοβαρὸν ὄρος· ἠξέυρει, καλὴ ἀνθρώπε, ὅτι ἐγὼ δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ πολυλογῶ· Διατάσσω νὰ καταδαφίσωσι τὸν μύλον σου καὶ τὸν καταδαφίσω· ἂν θέλῃς λάβε τὰ χρήματα, ἂν θέλῃς μὴ τὰ λαμβάνῃς. » Τότε ἐγέλασεν ὁ ἄροφος μυλωθρὸς καὶ ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ· Καλῶς εἶπας, δέσποτα πάντων, ἐὰν μόνον τὸ δικαστήριον δὲν ὑπῆρχεν ἐν Βερολίνο! » ἐννοῶν ὅτι ἤθελεν ἀναφέρει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστήριον. Ὁ βασιλεὺς ἐπειδὴ ἦτο δίκαιος ἄρχων, ἐφάνη λίαν ἐπιεικὴς πρὸς αὐτόν, ὥστε ἡ εὐτολμία καὶ παρρησία τοῦ μυλωθροῦ ἀντὶ νὰ δυσαρκεστήσῃ αὐτὸν μάλλον τὸν εὐπρέστησεν. Ὅθεν ἀφῆκεν ἕκτοτε τὸν μυλωθρὸν ἀνενόχλητον καὶ διετήρησε συνεχῶς μετ' αὐτοῦ εἰρηνικὴν γειτονίαν. Λοιπὸν ὁ ἀναγνώστης τώρα ὅτε ἔμαθεν ὅποιον χαρακτῆρος ἀνθρώπος ἦτο ὁ χωρικός γείτωρ καὶ ὅποιος ὁ βασιλεὺς, δύναται νὰ ἐνοήσῃ διατί δὲν ἠγόρασε τὸν μύλον ὁ βασιλεὺς, ἂν καὶ εἶχε πολλὰ χρήματα.

Β'. Φριδερίκος καὶ ὁ γέρον Τσίβερ.

Κατὰ τὸ 1760 ἐν ψυχρῇ καὶ νεφελοδεδει ἡμέρᾳ ἐκάθητο ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ Λάουσιτζ πλησίον τοῦ πυρός. Οἱ στρατηγοὶ κατεκλίνοντο περὶ αὐτόν· τινὲς ἐκοιμῶντο, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Τσίβερ. Ὅτε ὁ Φριδερίκος παρετήρησεν, ὅτι ὁ Τσίβερ ἀνεσθῆκωσεν ὀλίγον τὴν κεφαλὴν του καὶ εἰς στρατιώτης ἔθηκεν ὑπ' αὐτήν ἐν ξύλον ὡς προσκεφάλαιον, εἶπεν ὅπως εὐχαριστημένος· « Εὐγε! ὁ γέρον εἶναι κουρασμένος! » Μετ' ὀλίγον ἐπλησίασεν εἰς ἀξιοματικὸς, ὅστις εἶχε ν' ἀναγγεῖλῃ τι εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ἤθελε πλησίον τοῦ Τσίβερ. « Σιγᾶ, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, μὴ μου ἐξυπνίσῃς τὸν Τσίβερ! εἶναι κουρασμένος. » Ὁ στρατηγὸς Τσίβερ ἐκοιμᾶτο ποτε καὶ ἐν τῇ τραπέζῃ τοῦ βασιλέως· καὶ ὅτε ἤθελε τις νὰ ἐξυπνίσῃ αὐτόν, εἶπεν ὁ Φριδερίκος. « Ἄφετε αὐτόν νὰ κοιμηθῇ! ἀρκετὰ ἔχει ἀγρυπνήσει δι' ἡμᾶς.

Γ'. Ὁ Φριδερίκος ἐν αἰχμαλωσίᾳ.

Κατὰ τινὰ πόλεμον ὀλόκληρον σχεδὸν ἡμέραν ὠδοιπόρει ὁ στρατὸς τοῦ Φριδερίκου ἄνω τινὲς ἀναπαύσεως· ἰδὼν ὁ βασιλεὺς τοὺς στρατιώτας καμνηκῶτας κατέβη ἐκ τοῦ ἵππου καὶ προχωρήσας πρὸς τὰ συντάγματα ἐναθάμβωνεν αὐτὰ. « Θὰ ἔλθῃ καιρὸς, ἀπεκρίθη αὐτῷ ἀρχαῖος τις σημαιοφόρος νὰ κλείσῃ ἡ Ἰμ. Μεγαλειότης εἰρήνην, καὶ τότε τὰ πράγματα δὲν θὰ ἔχωσιν οὕτω πλεόν. » Ταῦτα δὲ λέγων ἐδειξε τὰ κατεσχισμένα ὑπόδηματά του βασιλέως, τῶν ὁποίων οἱ δάκτυλοι ἐφαίνοντο ἔξω. « Ἄλλὰ διὰ τοῦτο ἔχομεν ἰατρὸν, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, καὶ εὐθὺς εἰδοποιήθη ὁ χαλινοποιὸς τοῦ συντάγματος, ὅστις συνάμα ἐν ἀνάγκῃ ἐπέειξε τὴν θέσιν ὑποδηματοποιοῦ, ἵνα ἐμβάλῃ τὸ ὑπόδημά του. Ὁ βασιλεὺς, ἐν ᾧ τὸ σύνταγμα ἐβάδιζε περικατέρο, ἔμεινε μετὰ τοῦ ὑποδηματοποιοῦ, διέταξε νὰ ἐκβάλῃ τὸ ὑπόδημα καὶ νὰ τὸ ἐπιδιορθώσῃ. Ἄλλὰ μετ' ὀλίγον ἦτον ἀνυπόμονος καὶ ἐπεθύμει πρὶν ἢ ἡ ἐργασία τελειώσῃ νὰ λάβῃ ὀπίσω τὸ ὑπόδημα. « Μεγαλειότηατε! » εἶπεν ὁ ἐμβάλωτης τῶν ὑποδημάτων ὅπως ἀπαθῆς, « εἰσθε ἤδη αἰχμαλωτὸς μου καὶ ὀφείλετε νὰ ὑπομείνητε· ἔστε εὐχαριστημένος ὅτι μόνον τὸ ὑπόδημα καὶ οὐχὶ καὶ τὸ σιέλος ἔχομεν νὰ θεραπεύσωμεν! » — « Μὴ μου γίνεσαι τόσον ἀσθηρὸς! » εἶπεν ὁ βασιλεὺς· ἐγὼ νομίζω ὅτι ὑποδηματοποιὸς καὶ ἰατρὸς δὲν πρέπει νὰ παίξῃ ἐφ' ὅσον τις εὐρίσκεται εἰς τὰς χεῖράς των. » Ὁ Φριδερίκος ὑπέμεινε ἀκόμη, μέχρις οὗ ἔλαθεν ὀπίσω τὸ ὑπόδημά του.

Δ'. Ὁ Φριδερίκος καὶ ὁ χωρικός.

Ὅτε Φριδερίκος ὁ μέγας μετὰ τὴν ἐν Ῥοσβᾶχ μάχην ἐμελλε νὰ ἔλθῃ εἰς Σαξωνικὴν τινὰ πόλιν, συνηθροίσθη πλῆθος εὐγενῶν τῆς πόλεως καὶ τῶν περιχώρων ἐν τῇ ὠρισμένῃ δι' αὐτόν οἰκίᾳ ὅπως ὑποδεχθῶσιν αὐτόν. Πτωχὸς τις χωρικός ἴστατο καὶ αὐτὸς πλησίον τῆς θύρας, καὶ ὅτε ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν στρατηγῶν του καὶ διαγγελέων ἐφθασεν, εἰσῆδου καὶ αὐτὸς ὄμοιο εἰς τὸ δωματίον, ὅπου εἶχεν εἰσελθεῖ ἤδη ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' εὐθὺς ἐξωθεῖτο ὑπὸ τινῶν σαξωνικῶν αὐλικῶν καὶ θαλαμηπέλων καὶ ἐμελλε νὰ ἐκβλήθῃ, ὅτε ὁ βασιλεὺς παρενέβη καὶ ἠρώτησε τὸν χωρικόν· « Τί θέλεις σὺ ἐδῶ; » — « Τίποτε πλεῖστον ἢ ὅ,τι ὅλοι οἱ ἄλλοι θέλουσι. Θέλω νὰ ἴδω τὸν βασιλέα » — « Τοῦτο δύναται ἤδη νὰ γείνη, » εἶπεν ὁ Φριδερίκος, « ἀλλ' ὅμως δωρεάν διὰ τοῦτο, καὶ ἐὰν σὺ θέλῃς νὰ ἐξοδεύσῃς τι διὰ τοῦτο, δὲν δύναται νὰ σὲ ἐμποδίσῃ κανεὶς. Μόνον ὁ εἰσπράκτωρ δύναται νὰ παίξῃ τὸ παιγνίδιον τοῦτο δωρεάν· λάβε λοιπὸν τὸν πῖλόν

σου και εισπραχον το αργύριον, έπειτα μη πληρώσης τίποτε. »
 'Ο χωρικός δεν περιέμενε δευτέρον λόγον περι τούτου. « Δύνασαι ν' άρχισης άπ' έμου, ειπεν ο βασιλεύς, και έρριψεν εν χρυσούν νόμισμα εις τόν πλον. Ουδεις των παρόντων ετόλμα να μη δώση τι. "Οτε λοιπόν ο χωρικός έπέρανε τόν κύκλον του και ήρώτησεν εις ποιόν έπρεπε να δώση το άργύριον, έτυψεν ο βασιλεύς αυτόν επί των όμων και ειπε : « Λοιπόν μάθε δια τί έννοούν όταν λέγουν » υποβάλλει εις διαπάνην ο βασιλεύς της Πρωσίας εκείνους τούς όποιους άφίνει να βλέπουν αυτόν, αλλά δι' εαυτόν δεν λαμβάνει τίποτε, ένθυμου τουτο. » Τώρα πρώτον έμαθεν ο έκπληκτικώς χωρικός πως ήτιον ο προς αυτόν όμιλών, αλλά πριν ή συνέλθη διά τουτο, ο βασιλεύς εισήλθεν εις άλλο δωμάτιον και απέφυγε τά ευχαριστήρια του χωρικού.

ΟΙ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΣΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ.

(εκ του κατά το 1675 ταξιδιου του n. Chardin)

Παρά τοις αρχαίοις Πέρσαις οι μήνες δεν διηρούντο εις έβδομάδας άλλ' εκάστη ημέρα ήτο αφιερωμένη εις ιδιαίτερον άγγελον έχοντα επιβρόχην μεγάλην επί των διαφόρων επαγγελμάτων των ανθρώπων' οι άγγελοι δ' ουτοι υπετάσσοντο εις άλλην τάξιν άγγέλων καλουμένων Καρκουμάν εις εκαστον των όποιων ήτο αφιερωμένη μία των ημερών του μηνός. "Εκαστος και των άγγέλων και των αρχαγγέλων (Καρκουμάν) ειχεν ιδιαίτεραν προσευχην καλουμένην Σεμζεν και μέγιστον άμάρτημα θεωρείτο το να απαγγελίη τις προσευχην εις άλλην ή την προσδιορισμένην ημέραν. Οι βασιλεις της Περσίας εκράτουν το βιβλίον εν τω όποιω ήσαν σημειωμένοι ή εορτή και ή προσευχή εκάστης ημέρας. 'Εν τω ιδίω ήτο σημειωμένη και το φόρεμα ύπερ κατ' εκείνην την ημέραν έπρεπε να ένδυθη ο βασιλεύς και το φαγητόν ύπερ έμελλε να φάγη.

Κατά το ημερολόγιον τουτο ή αρχή του έτους ώρίζετο κατά την έαρινήν ισημερίαν (1).

'Η διάταξις αυτή διήρκεσε μέχρι του ένδεκάτου Μ. Χ. αιώνος οτε ο Σουλτάνος Δελααδίν επεχείρησε την μεταφύρηνσιν του Περσικού ημερολογίου ως εξής.

Φεβρουδίν (Μάρτιος)

'Ο μήν ούτος είναι αφιερωμένος εις άγγελόν τινα καλούμενον Κα-Ζίν ήτις φύλακα των έν τω Παραδείσω ψυχών' ή πρώτη ημέρα του μηνός τουτου καλεϊται Ναβούζ δηλαδή αρχιχρονιά είναι δε ή μεγίστη των εορτών του Περσικού λαού και διαρκεί εξ ήμέρας. Τήν πρώτην ταύτην ο βασιλεύς ήτο υποχρεωμένος να φροντίση προς εξεύρεσιν μέσου τινος αφορώντος την ευημερίαν του λαού του, την δευτέραν ώρειλε να υποδεχθη τούς σοφούς του κράτους του ούτινες μετέβαινον προς προσκύνησιν του την τρίτην τούς ιερείς, την τετάρτην τούς συγγενείς του και τούς πρύχοντας του κράτους, την πέμπτην τά παιδιά της βασιλικής οικογενείας, την δε έκτην ημέραν ο βασιλεύς εδέχετο τά δώρα τά όποια οι ύπήκοοί του τω προσέφερον εκαστος αναλόγως της καταστάσεώς του.

Τήν παραμονήν της αρχής του νέου έτους καθ' ήν στιγμήν ο ήλιος έδωε εισήρχετο έντός του δωματίου του βασιλέως δίχως να τόν χαιρετίση νέος ώραιος ένδεδυμένος λευκά τουτον ο βασι-

λεύς ήρώτα άμέσως. Τίς εισαι; πύθεν έρχεσαι; που πιγαίνεις; πως ονομάζεσαι; τί μοί φέρεις; εκείνος δε τω απήντα. Είμαι ο καλότυχος, έρχομαι από τόν ουρανόν, πηγαίνω εις τόν ουρανόν και σοι φέρω την καλοχρονιά' και ανεχώρη άμέσως, εισήρχετο δε τότε άλλος φέρων μέγα άργυρούν δοχείον έν τω όποιω ύπήρχον σίτος, κριθή, πίσα, σήσαμος, όρυζα, σάκχαρον και δύο νεότευτομένα χρυσά νομίσματα' ταύτα άφου απέθετεν εμπροσθεν του βασιλέως ως δώρον ανεχώρη τότε εισήρχετο ο μέγας Βεζύρης μενά των λοιπών ύπουργών και στρατηγών φέροντες άρτον κατασκευασμένον από τή άνωτέρα ρηθέντα Περσικά προϊόντα, τόν όποιον κόπτων ο βασιλεύς άφου εκράτει το μερίδιόν του εμείραζεν εις τούς άλλους λέγων — Σήμερον είναι ή πρώτη ημέρα του πρώτου μηνός του νέου έτους κατά τήν όποιον ειθε ύλοι να εύτυχήσωμεν. — Εκείνοι τω ήρχοντο να εορτάση και το επόμενον έτος τήν αρχιχρονιάν ο δε βασιλεύς τότε τοις διαιμεύραζε διάφορα δώρα αναλόγως της θέσεως εκάστου.

Άρδιβιχίγιε (Άπρίλιος)

'Ο μήν ούτος ήτο αφιερωμένος εις τόν άγγελον τήν κρατούντα τάς κλειδας του Παραδείσου. 'Ο ίδιος ήτο εφορος των όρέων και του ιερού πυρός. 'Η τρίτη του μηνός τουτου θεωρείτο αίσια και κατ' αυτήν συνήθως έγίνετο έναρξίς των έχθροπραξιών εν περιπτώσει πολέμου' επειδή δε ταύτην τήν ημέραν αι ευχαι των πιστών μετέβαινον κατ' ευθειαν εις τόν ουρανόν, συνείθιζον να μεταβαίνωσιν εις τά προσουήματα (Άτεχχανέ).

Κουρδάν (Μάϊος)

'Η θαλασσα, οι ποταμοί, και έν γενει ύλα τά ύδατα, τά δένδρα και τά δάση ήσαν αφιερωμένα εις τήν φροντίδα του άγγέλου του μηνός τουτου. Τήν έκτην, οτε ήτο ή εορτή τουτου, έθεώρουν εύτυχή διά τούς γάμους. Τήν δε είκοστήν του μηνός τουτου εώρταζον μετά πομπής εις ανάμνησιν νίκης τινος κατά του άρπαγος του θρόνου Ζουχάν.

Τύρ (Ιούνιος)

'Ο άγγελος του μηνός τουτου ήτο υποτεταγμένος εις τόν του Κουρδάν εις τουτον κυρίως ήτο εμπειπιστευμένη ή φρονησις των ποιμνίων. Τη 30 του μηνός τουτου εωρτάζετο ή Άθρουκάρ δηλαδή ή εορτή των υδάτων' κατ' αυτήν ο λαός έχόνετο εις τούς ποταμούς και τάς λίμνας, τότε δε πλούσιοι τινες κατασκευάζον τοιαύτας εξ αποσταγμάτων ρόδων, άνθών λεμονίας και άλλων διαφόρων μύρων. 'Η ημέρα αυτή ήτο επίσημος παρά τοις Πέρσαις και διά τήν συνθήκην ήτις ύπεγράφη, κατά τήν παράδοσιν, εκείνην τήν ημέραν μεταξυ του βασιλέως Μενούτι, εκγόνου του διαστήμου Φεριδούν, και του Ταρτάρου ή κάλλιον του Σκύθου Άφρατσάβ' κατά τήν όποιαν, μετά πολυτή πώλεμον συνεφώνησαν να τά όρια των δύο διαμαχόμενων κρατών όρισθώσι ύπου σταματήση βέλος ριφθέν εκ της 'Ισπαχάνης, εζήτειτο καθ' όλην τήν Περσίαν ικανώτερος τοξότης οτε ο Άρέκλ διάσημος και εκ προγενεστέρων άνδραγαθώντων παρυσιασθεις εις τόν αυτοκράτορα ύπεσχέθη να ρίψη το βέλος πέραν του 'Ωχου ποταμού, τουτο και έγίνετο, το βέλος έπασεν εκει ύπου ανθρώπου άλλου δύναμις δεν ήδύνατο να τό ρίψη, ή Περσία εξήτεινε τά όρια της και το όνομα του Άρέκλ απήθανετίσθη.

Μουρδά (Ιούλιος)

'Ο άγγελος του μηνός τουτου είναι επιφορτισμένος τήν επίβλεψιν των δένδρων, χόρτων, καρπών και σπόρων. 'Η εορτή του τελείται τη 17 του μηνός, καλεϊται δε ή εορτή του Νενουφάρ, εκ του ένόματος φυτού τινος του όποιου μεγίστη χηρσις γίγνε-

ται κατ' αυτήν. Τότε ύλοι αι αίτήσεις αι γινόμεναι προς τόν βασιλέα και τούς ύπουργούς εκτελούνται. Μουρδά κυρίως σημαίνει ο δίδων τόν θάνατον διότι, ως λέγει αρχαία παράδοσις, ο άγγελος του μηνός τουτου ήτο επιφορτισμένος να αρπάξη τάς ψυχάς των άμαρτωλών.

Καχαριούρ (Αύγουστος)

'Ο άγγελος του μηνός τουτου ειχε τήν εποπτεϊαν των μετάλλων και των μηχανών και ή εορτή του ήτις συνέπιπτε τήν τετάρτην του μηνός δεν ειχε τι αξιοσημείωτον, καθώς και έτέρα της 18 ονομαζόμενη Κο-ζάν δηλαδή αρχή του φθινοπώρου.

Μίρ (Σεπτέμβριος)

'Ο άγγελος του μηνός τουτου θεωρείτο ως το πνεύμα το τακτοποιούν τήν όδόν του ήλιου. 'Ητο προς τούτοις αφιερωμένος εις τόν έρωτα και τήν φιλίαν. 'Επιστεύετο προς τούτους οτι ειχε τήν φροντίδα να κρατη λογαριασμόν των πράξεων των ανθρώπων, και οτι τήν ημέραν της κρίσεως θα ήναι επιφορτισμένος να όρίση τάς ποινάς και τάς ανταμοιβάς. Διά τουτο εκωγραφίζετο καθήμενος σοβαρώς επί τινος γεφύρας δια της όποιας έμελλον να διέλθωσιν αι ψυχαι των αποθαμένων άφου ύμεις αι πράξεις των αγαθαι και κακαι ζυγισθώσιν έντός μεγάλων πλαστιγγων ύπ' άλλου τινος άγγέλου καλουμένου Σουρούχ. 'Αν αι κακαι πράξεις ήσαν ελαφρότεραι των κακών τότε ή ψυχή μετέβαινε εις τήν κόλασιν ύπου εθασανίζετο κατά έπτά τρόπους έν ω τούναντίον έν τω Παραδείσω διεσκίδαζε κατά έπτά τρόπους. Κατά τήν 16 του μηνός τουτου, ημέραν αφιερωμένην εις τόν άγγελον Μύρ, ετελείτο έν Περσία εορτή μεγίστη διαρκούσα έπτά ήμέρας καλουμένη Μυργάν. 'Η παράδοσις αναφέρει διαφόρους λόγους δι' ους καθιερώθη αυτή, καθ' ήμεις ύμεις δεν είναι άλλος ή διότι κατ' εκείνας τάς ήμέρας άρχεται το φθινοπώρον.

'Η λαμπροτέρα ημέρα ύλων είναι ή δεκάτη έκτη του μηνός, κατά τήν όποιαν οι πλούσιοι έρραϊνον τάς όδοις τάς εξώθεν των οικιών των δι' αποστάγματος ρόδων και άλλων άνθών και διέγεμον εις πάντας καρπούς, έπίστευον δε οτι δια τουτου απομακρύνουσιν εκ των οικιών των τά δυστυχήματα.

Τήν πρώτην ημέραν των εορτών τουτων ο βασιλεύς ένδεδυμένος κεχρωματισμένα ένδύματα και φέρων επί της κεφαλής διαδήμα κεκοσμημένον δια της εικόνας του ήλιου εκάθιζεν επί του θρόνου έν μέσω των ύπουργών του. Τότε εισήρχετο ο μέγας άρχιερεύς του ήλιου φέρων άγγειον έν τω όποιω ύπήρχον διάφοροι καρποι, εκ των όποιων άφ' ου τούς ηλόγει μέρος μόν έτρωγεν ο βασιλεύς μέρος δε προσέφερον εις τούς περι αυτόν ούτινες έπρεπε να τούς φάγωσιν άμέσως' κατόπιν ο βασιλεύς προσέφερον εις τούς προύχοντας δώρα πολύτιμα.

'Αν κατ' εκείνας τάς ήμέρας έγγενάτο εις τινα οικογένειαν υίός ούτος άμέσως ώρίζετο δια μέγала αξιώματα.

Άβάν (Οκτώβριος)

'Ο του μηνός τουτου άγγελος ήν υποτελής τω Κουρδά πρόστατο δε του πυρός. Τήν 40 του μηνός τουτου ετελείτο καθ' όλην τήν Περσίαν πανήγυρις εις ανάμνησιν της εκδιώξεως του Άφρακικαβ βασιλέως των Ταρτάρων οστις επί 12 έτη εκράτησεν ύποιελη τήν Περσίαν. 'Εκτός τουτου ετελείτο και εις ανάμνησιν βροχής ήτις, κατά τήν παράδοσιν, έπασε κατ' εκείνην τήν ημέραν μετά 7 έτη άνομβρίας. 'Επειδή δε κατά τούς παλαιότερους χρόνους το έτος ετελείωνε κατά τόν μήνα τουτον, προσετίθεντο μετά το τέλος του Άβάν πέντε συμπληρωματικά ήμέρας και τότε ετελείτο πανήγυρις διαρκούσα επί ένδεκα ήμέρας και αρχομένη από της 20 τουτου.

Κατά τήν πανήγυριν ταύτην εξερχόμενος και ο βασιλεύς άνεμγύνετο μετά του πλήθους ήν δε υποχρεωμένος να μεταβη και ούτος εστεφανωμένος δι' άνθέων να καθίση επί των εις διάφορα μέρη της πόλεως κρεμαμένων αϊωρών και να ταλαντευθη.

Άζερ (Νοέμβριος)

'Ο του μηνός τουτου άγγελος ήν εφορος του πυρός' και διά τουτο τήν έννάτην του μηνός οτε ετελείτο ή εορτή του ύλη ή πόλις έλαμπε από πυράς άνημμένας εις τάς όδοις, έν ω συγχρόνως οι μάγοι και οι ιερείς κατά τά παραγγέλματα του Ζωροάστρου περιήρχοντο τούς ναούς και τά ιερά, άτινα εκοσμούντο πολυτελώς και ήσαν φωταγωγημένα. Τότε ήτο και συνήθεια θρησκευτική να κόπτωσι τούς δυνχας και τάς τρίχας της κεφαλής, διότι έπίστευον οτι δια τουτου απηλάσσοντο των άμαρτιών.

Δεί (Δεκέμβριος)

Και του μηνός τουτου ο άγγελος ήν εφορος του πυρός. 'Η ένδεκάτη ήν αφιερωμένη εις αυτόν και ετελείτο καθ' όλον το κράτος πανήγυρις. Μεταξυ δε των αίτιών δι' άς τελείται αυτή λέγεται και ή εξής' εδραπέτευσε ποτε εκ του άδου ο δαίμων του ψύχους και περιήρχετο [τήν Περσίαν, ο λαός εθασανίζετο εκ τουτου οτε μάγισσά τις παρήγγειλε να τόν καταστρέψωσι να άνάψωσι εις διάφορα μέρη πασσάλους ηλειμμένους δια ρητήνης τουτο έγένετο, και ο δαίμων φοβηθείς κατέφυγεν εις το ώρισμένον του οικημα. Είναι δε λίαν περιέργος ή τελουμένη κατά τήν εορτήν ταύτην φωταψία' ο βασιλεύς και οι άλλικοί δίδουσι το σημάδι της ενάρξεως της πανηγύρεως άνάπτοντες δέματα ξηρού χόρτου προσδεδεμένα εις τάς ούρας ζώων και εις τούς πόδας πτηνών τά όποια άμέσως απολούουσι, τήν αυτην δε στιγμήν και αι όδοί, και αι οικίαι και ο άήρ και ύλη ή Περσία λάμπει εκ των φωταψιών' συμβαίνει δε πολλάκις δάση ύλόκληρα και οικίαι να γίνωνται παρανάλωμα του πυρός το όποιον διαδίδουσι τά ταλαίπωρα ζώα έν τή φυγή των.

'Η δεκάτη πέμπτη του μηνός τουτου είναι αξιοσημείωτος δια τινα τελετήν παράδοξον, κατασκευάζουσιν εξ άλεύρου και χώματος αγάλματα διαφόρων αποθανόντων τά όποια εκθέτουσιν εις κεντρικά μέρη ύπου συναζόμενοι άναμνησκονται των άρετών των και είτα τά καίουσιν μετά παρατάξεως.

Τήν αυτην ημέραν πρέπει ώστε εκαστος, θέλων να εύτυχη καθ' όλον το έτος, να φάγη έν μήλον να καπισθη με ρίζαν του κρινου και να μυρισθη ύνθος του ναρκίσσου

Τη 24 του αυτου μηνός εορτάζεται ή εορτή του σκόρδου, το όποιον πιστεύουσιν οτι έχει θαυματουργήν δύναμιν κατά των δαιμόνων και λοιπών πονηρών πνευμάτων.

Βαχμάν (Ιανουάριος)

'Ο άγγελος του μηνός τουτου ήτο ισχυρώτερος όλων' διότι εκτός του ανθρώπου, υποκειμένου εις τόν παντοδύναμον Όρμούζ, πάντα τά άλλα έμφυγα υπέκειντο εις τόν Βαχμάν. Αυτός προς τουτοις καταπράυνε τά πάθη και συνεδίβαζε τάς έριδας. Τήν δευτέραν ημέραν ήτις ήτο ιερά εις τόν άγγελον, επανηγυρίζετο ή εορτή του αλεύρου και του κρέατος. 'Η ημέρα αυτη θεωρείτο κυρίως ως αίσια να θεμελιώση τις οικίαν, και φορέση νέα ένδύματα.

Ίοφενδαρμούζ (Φεβρουάριος)

'Η φρονησις της γνήνης σφαίρας ήτο αφιερωμένη εις τόν άγγελον της γης και επειδή εις τουτον ήτο αφιερωμένη και ή γυναικεία άρετή, δια τουτο τήν πέμπτην του μηνός τουτου ετελούντο πολλοί γάμοι. 'Η ημέρα αυτη εκαλεϊτο Νερδγίράν (ή κυβερνώσα τούς άνδρας) διότι κατ' αρχαιοτάτην τινά συνήθειαν κατ' αυτην παρεχωρείτο εις τάς γυναίκας τελεία εξουσία υπο-

(1) Το Ίουλιανόν ημερολόγιον παραδέχεται την έαρινήν ημερομηνίαν τη 21 Μαρτίου ακριβώς άλλ' αυτη συμπίπτει μεταξυ της 19ης 21 (Έλληνικόν Ημερολόγιον Ζ. Κ. Χούμη έν Έριμου-πύλει 1870 σ. 86 και εφεξής.

του, ἀπεφάσισε νὰ τὸν κρατήσῃ πλησίον του, ἄχρις ὅτου παρουσιασθῇ εὐγενὲς τι καὶ ἀρμόδιον δι' αὐτὸν σταδίου.

Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας ἐμεσολάβησεν μικρὰ σιωπὴ ὁ κόμης παρετήρησεν, ὅτι ὁ συγγενὴς αὐτοῦ κατετρέχετο ὑπὸ ἰδέας τινος, καὶ ὅτι, οἱ ὑπὸ τῆς ἀγρυπνίας κεκοπιηκότες ἐφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰδείκνουν ὅτι ὑπέφερον ἐσωτερικῶς.

Ἡθέλησε νὰ πληροφορηθῇ τὴν αἰτίαν, ὅτε ὁ ξένος αὐτοῦ ἔλαβε τὸν λόγον.

— Ἀγαπητὲ κόμη, εἶπεν· βεβαίως θὰ εὐρίσκεσθε εἰς μεγίστην ἀπορίαν δι' αὐτὰ τὰ ζητήματα, τὰ ὅποια ἤδη σὰς κάμνω· ἀλλ' ἀλλ' ἠθέλετε μὲ δικαιολογήσει, ὅταν μάθητε, ὅτι ὁ νέος αὐτὸς ὁμοιάζει καθ' ὅλα πρὸς τὸν ἀγαπητὸν ἐκείνον ἀλλὰ δυστυχῆ ἐξ' ἀδελφόν μου τὸν μακαρίτην Οὐκένσλαον Δὲ Ρουγεθιέρον... Δύνασθε νὰ εἰπῆτε ὅτι εἶναι ἡ ἴδια μορφή του!.. Φαντασθῆτε λοιπὸν τὴν θέσιν μου, ὅτε εἶδον χθὲς αὐτὸν αἰφνιδίως παρουσιασθέντα εἰς τὸ σκότος!.. Καταλαμβάνετε λοιπὸν τώρα, ὅτι, ὅσον γενναῖος καὶ ἂν ἦναι τις, ἤθελε μεγάλως ὑποφέρει εἰς τὸ ἀπροσδόκητον αὐτό.

— Πραγματικῶς, ἤκουσα τοὺς χωρικοὺς νὰ ὁμιλῶσι περὶ τῆς ὁμοιότητος ταύτης, ἀπήντησεν ὁ καλὸς γέρον· οὐδέποτε ὅμως ἔδωκα προσοχὴν, διότι κατ' ἐμὲ, αὕτη εἶναι τυχαία σύμπτωση... Ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ συμβᾶν τῆς νυκτὸς, ὦ! τώρα ἐνωῶ καλῶς, ὅτι ἔχετε δίκαιον... Οὐδεμία ἀμφιβολία, ἀγαπητέ μοι γυναικάδελφε, ὅτι καὶ ἐγὼ ἐὰν εὐρισκόμην εἰς τὴν θέσιν σας, ἤθελα δοκιμάσει τὸ αὐτό.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ Φίλιππος ἀνήγγειλε τὸ πρόγευμα· οἱ δύο δ' οὗτοι ἐσπευσαν νὰ καταβῶσιν εἰς τὴν αἴθουσαν ἐνθα ἄπαντες ἦσαν συναγμένοι. Ὁ Στέφανος ἠθέλησε νὰ ἀποστείνῃ, πάνυ εὐγενῶς, λέξεις τινὰς πρὸς τὸν Κ. Δ' Οὐιδενφέλδον ἀφορώσας τὸ πάθημα τῆς νυκτὸς, ἃς ὅμως οὗτος ἐδέχθη μετὰ πασιφανοῦς ψυχρότητος, λέγων μεγαλοφώνως:

— Ἄς μὴ ὁμιλῶμεν πλέον περὶ τούτου, ἔχι, ἔχι.

Οὐδεὶς λοιπὸν λόγος ἐγένετο περὶ τούτου, τὸ δὲ πρόγευμα διήλθε σιωπηλὸν, καὶ ἕκαστος ἐσπευδε νὰ φθάσῃ ἀρχήτερα εἰς τὸ τέλος. Ἡ ἄλλως τε πολύλογος Ἰσαβέλλα κατείχετο ὑπὸ ἀθυμίας. Ὁ αὐθάδης Γάσπαρης παραδόξως πῶς εἶχε συσταλῆ ὁ μουσαφίρης τρώγων δὲν ἔλειπε τοῦ νὰ ῥίπτῃ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν βλέμματα κρύφια ἐπὶ τοῦ Στεφάνου, τὰ ὅποια ὅμως δὲν ἐλάνθανον τὸν ἔξυπνον νεανίαν. Ἡ Ματθίλδη ἦτο χαρὴς ἀλλὰ δὲν ὁμίλει· ὁ Γοδεφροΐδος ἦτον ἀπαθὴς· ὁ μικρὸς Κάρολος ἔλεγε κἄποτε ἀνοησίας, εἰς τὰς ὁποίας οὐδεὶς ἀπῆντα· μόνον ὁ κόμης, εἰ καὶ ἦτο σκεπτικὸς, ἔρριπτε τὸ ἱλαρὸν του βλέμμα ἐφ' ἀπάντων, ἀποτείνων πολλάκις πρὸς τὸν συγγενὴ του ἐρωτήσεις τινὰς, πρὸς ἃς οὗτος μετὰ δυσκολίας ἀπεκρίνατο.

Ὁ πατὴρ Νευκὺς ἦτον ἀπῶν.

Μετὰ τὸ πρόγευμα ὑπερέτης τις εἰσελθὼν, ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Κ. Δ' Οὐιδενφέλδον, ὅτι ἀνὴρ τις ἀνέμενον αὐτὸν εἰς τὸν παρακείμενον θάλαμον, ἐπιθυμῶν ν' ἀναγγείλῃ αὐτῷ εἰδήσεις τινὰς ἀφορώσας τὰς ὑποθέσεις του.

XIV

Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἦτον ὁ Ἑρρίκος Στόφφελ ὁ ξενόδοχος τοῦ Λευκοῦ ἴππου, ὅστις, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐχαιρέτησε μετ' οἰκειότητος τὸν μέγαν ἄρχοντα, εἶπεν αὐτῷ:

— Χθὲς εἶχον τὴν δυστυχίαν νὰ μὴ ἦμαι εἰς τὴν οἰκίαν, ὅτε ὑμεῖς ἐπεράσατε, καὶ ἐνεκα τούτου ἐσπευσα νὰ ἔλθω ἐνταῦθα διὰ νὰ σὰς δώσω πληροφορίας τινὰς, τὰς ὁποίας, καταλαμβά-

νετε, δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐμπιστευθῶ εἰς γραφὴν... Κἄνεις δὲν μὰς ἀκούει ἐνταῦθα;

— Κἄνεις ὁμίλει ἐλευθέρως ἀλλ' ἔσο σύντομος διότι γνωρίζω καὶ ἐγὼ κἄτι...

— Τοῦτο λοιπὸν ἀποδεικνύει, ὅτι δὲν εἶχον ἄδικον. Ἦμην βέβαιος ὅτι αὐτὸς ὁ Ἰππότης Δὲ Τολουμόντης συνέλαβεν ὑποψίφιας καὶ ἐπεθύμει νὰ κάμῃ μερικὰς ἐρεῦνας, αἵτινες καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι δὲν ἤθελον φέρει οὐδὲν ἀποτέλεσμα, ἐν τούτοις ἠδύνατο νὰ δώσουν τύπον εἰς πολλὰς, καταλαμβάνετε, κακὰς ἰδέας καὶ νὰ διεγείρουν τῶρα ἀναμνήσεις... Τί τὰ θέλετε, ἔθεώρησα αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον πολὺ ἐπικίνδυνον δι' ὑμᾶς. Γνωρίζετε δὲ τὴν εἰς τὸ ἄτομόν σας ἀφοσίωσίν μου, δὲν εἶχον καιρὸν νὰ σὰς συμβουλευθῶ, ἐπομένως ἔπρεπε νὰ ὠφεληθῶμεν τῆς εὐκαιρίας τὴν ὁποίαν ἡ τύχη μὰς ἔστειλεν...

— Πολὺ καλὰ, Ἑρρίκος, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ ἦσαι καλὸς σκοπευτῆς· δὲν ἐφάνης ὅμως τοιοῦτος. Ὁ Τολουμόντης ἐπληρώθη ἀπλῶς, θέλει ἀναλάβει ἐντὸς ἡμέρας, καὶ τότε ὁ κίνδυνος καθίσταται σπουδαιότερος, διότι οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπάρχει, ὅτι ἐμάντευσε πῶθεν ἐπῆλθε τὸ κτύπημα.

— Ἀπατᾶσθε, κύριε· ἐρωτηθεὶς παρὰ τῆς δικαιοσύνης, ἀπεκρίθη ὅτι οὐδένα ὑποπτεύεται.

— Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει τὸ ἐναντίον.

— Τί ποιητέον λοιπὸν;

— Θέλωμεν σκεφθῆ ἀργότερα περὶ τούτου· τίποτε δὲν κατεπίγει ἡμᾶς ἐν ὅσῳ αὐτὸς εἶναι κληνῆρης... Ἄς ἔλθωμεν ὅμως εἰς τὸ ἀναγκαιότερον: εἶδον τὸν Χριστόφορον· τί συνέβη, ἀγνοῶ φρονῶ ὅμως ὅτι δὲν πρέπει εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ἔχωμεν ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτὸν, διότι ἀπὸ λέξεις τινὰς ἐνόησα...

— Γνωρίζω, γνωρίζω, διέκοψεν ὁ ξενόδοχος ἀλλὰ μείνατε ἥσυχος· εἶναι τώρα ἀρκετὸς καιρὸς, ὅπου σκέπτομαι, πῶς δύναμαι μὲ τὸν πλέον γλυκύτερον τρόπον νὰ τοῦ κλείσω διὰ παντὸς τὰ χεῖλη.

— Ἐν τούτοις εὗρον αὐτὸν παρὰ ποτε καλῶς ἔχοντα.

— Ἀπατᾶσθε, αἱ ἡμέραι του εἶναι μετρημέναι... Σὰς ἐγγυώμαι ὅτι ὁ Τολουμόντης δὲν θὰ ἐπανιδῆ αὐτὸν, προσέθεσεν ὁ ἄθλιος μειδιῶν ἀπαισίως.

— Ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς ἕν ἄλλο ζήτημα, τὸ ὅποιον ἐπίσης μὲ κάμνει νὰ σκέπτομαι, ἐπανάλαβεν ὁ Ἀρνόλδος Δ' Οὐιδενφέλδος. Ἐκάστην φορὰν, καθ' ἣν σοὶ ἔτυχε νὰ ἴδῃς αὐτὸν τὸν νέον, ὅστις ὀνομάζεται Στέφανος Φανούλης, δὲν σοὶ ἔκαμεν ἐντύπωσιν ἡ ὁμοιότης αὐτοῦ πρὸς ἐκείνον τὸν θανάσιμον ἐχθρόν μου, ὅστις ἦτον ὠρισμένος ν' ἀποθάνῃ διὰ τῆς ἰδίας μου χειρὸς ἐάν...

— Βεβαίως, βεβαίως, τὸ ἐπαρετήρησα, ἀλλὰ ποτὲ δὲν τὸ ἔλαβον ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψίν. ὦ! βλέπει τις καθημερινῶς αὐτὰ τὰ πράγματα... Ἄλλως τε εἶναι γνωστὸς ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ του, καὶ συγχωρήσατέ μοι νὰ σὰς εἰπῶ, ὅτι εἶδον αὐτὸ τὸ παιδί νὰ γεννηθῇ καὶ νὰ μεγαλώσῃ πλησίον των.

— Ὅλα αὐτὰ εἶναι πολλὸ καλὰ, Ἑρρίκος, ἀλλ' ὅταν ἐρωτῶ τὸ παρελθόν, μοὶ φαίνεται, ὅτι ὑπάρχουν περιστάσεις τινες, αἵτινες μοὶ δίδουν ἀμφιβολίας... Ὅλος ὁ κόσμος μοὶ εἶπεν, ὅτι τὸ βρέφος ἀπέθανε, ἐγὼ ὅμως δὲν εἶδον τὸ πτώμα του.

— Καλὲ τί λέγετε; Ἦτον ἡ Πελαγία ἥτις τὸ ἔθαψεν. Δέκα ἄτομα ἦσαν παρόντα· ὦ! μὴ σὰς μέλλῃ· ἐτάφη μὲ πολλὴν καλὴν παράταξιν πλησίον τῆς μητρός του· ἄλλως τε αὐτὸ δυνάμεθα νὰ τὸ ἀποδείξωμεν ἐὰν ἐπιμένητε.

Εἰς τοὺς λόγους αὐτοὺς ὁ Οὐιδενφέλδος ὠχρίασεν, ἀκούσας, ὅτι ὑπάρχουσιν ἀκόμη ἄνθρωποι δυνάμενοι νὰ παρουσιασθῶσιν ὡς μάρτυρες συμβεβηκότων, τὰ ὅποια ἐνόμιζε τεθαμμένα εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς.

— Γνωρίζεις, ἠρώτησε, τὸν σιδηρουργὸν Φανούλη καθὼς καὶ τὴν γυναῖκά του.

— Εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ συναντηθῶ τρεῖς ἢ τέσσαρας φορὰς μὲ τὸν Γερο-Φανούλη.

— Εἰξέουρες ποῦ ἐργάζεται;

— Μάλιστα, εἰς τὸ σιδηρουργεῖον τῆς Πλάμιας, ἔχι, πολὺ μακρὰν ἀπὸ ἐδῶ.

— Κατὰ ποίας ὥρας εὐρίσκεται ἐκεῖ;

— Ἀρχίζει τὴν ἐργασίαν του τὸ ἑσπέρας καὶ ἐξακολουθεῖ ὅλην τὴν νύκτα· τὸ πρωὶ πάλιν ἔχει ἄλλην ἐργασίαν· πίνει, πίνει, ἕως ὅτου νὰ ἀποκοιμηθῇ.

— Ἡ γυνὴ του λοιπὸν μένει μόνη τὸ ἑσπέρας.

— Οὐδεμία ἀμφιβολία ἀφ' οὗ ἐκεῖνος τότε ἐργάζεται.

— Ἐπεθύμουμ νὰ ἴδω αὐτὴν τὴν γυναῖκα καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μὲ συνοδεύσης.

— Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας, κύριε.

— Πρέπει ὅμως νὰ μείνωμεν ἀγνωστοὶ καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ φέρωμεν ἄλλα ἐνδύματα... Σὲ γνωρίζω, Ἑρρίκος, δι' ἀρκετὰ ἱκανὸν καὶ ἐφευρετικὸν ἄνθρωπον ὥστε θὰ λάβῃς πρόνοιαν νὰ μοὶ ἐτοιμάσης ἐνδυμασίαν κατάλληλον, προσέτι καὶ τόπον παράμερον διὰ νὰ μεταμορφωθῶμεν.

— Ἐχω ἴσα ἴσα εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μου μίαν ἐνδυμασίαν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἀφῆκέ τις ὡς ἐνέχυρον καὶ ἥτις θὰ σὰς ἐργεταὶ ἀξιόλογα διότι ἦτο τοῦ ἀναστήματός σας.

— Θαυμάσια... Λοιπὸν τὸ ἑσπέρας εἰς τὰς ἑπτὰ ὥρας θὰ ἦσθε...

— Γνωρίζετε τὰ τρία ἐκεῖνα μεγάλα δένδρα ἐκεῖ κάτω πλησίον τοῦ Αἴσανου;

— Ἐνθυμούμαι... Ἡ θέσις εἶναι ἀρκετὰ καλὴ καὶ ἀπόκεντρος... Λοιπὸν εἰς τὰ τρία δένδρα εἰς τὰς ἑπτὰ ὥρας...

(Ἐπεταὶ ἡ συνέχεια.)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΥΛΟΒΙΤΖ ΙΓΝΑΤΙΕΦ.

« Ὁ Νικόλαος Παύλοβιτς Ἰγνατιέφ εἶναι υἱὸς τοῦ νῦν προέδρου τοῦ αὐτοκρατορικοῦ συμβουλίου, ἐγεννήθη δὲ τὴν 26 ἰουνίου 1831 ἡτοὶ σήμερον ἔχει ἡλικίαν 43 ἐτῶν. Ἐμαθῆτευσεν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτελείου, τὸσον δὲ διεκρίθη ἐπὶ λεπτότητι πνεύματος ὥστε κατέλαβε θέσεις κινδυνώδεις καὶ ἅμα πολλὴν λεπτότητα ἀπαιτούσας.

« Τῷ 1855 ἡτοὶ 24 μόλις ἐτῶν διορίσθη ἐν τῷ στρατηγίῳ τῆς Βαλτικῆς καὶ μετὰ μικρὸν ἐγένετο ταγματάρχης καὶ ὑπαπισταῆς τοῦ αὐτοκράτορος.

« Κατόπιν ἀπεστάλη ἐντεταλμένος εἰς Λονδίνον καὶ Παρισίους, τῷ δὲ 1856 μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν ὡς ἀπλούς περιηγητῆς καὶ ἐκεῖθεν εἰς Συρίαν, Ἰερουσαλήμ, Αἴγυπτον καὶ Ἑλλάδα.

« Ἐν Ἑλλάδι διατρίβων διετάχθη παρὰ τῆς κυβερνήσεώς του νὰ μεταβῇ εἰς Περσίαν, Χίβαν καὶ Βουχάραν. Εἰς τὰς περιηγήσεις δὲ αὐτοῦ ταύτας ἐν τῇ κεντρικῇ Ἀσίᾳ διέτρεξε 5000 χιλιόμετρα ἐπιπίπος.

« Μόλις ἐπιστρέψας ἐκεῖθεν, τῷ 1859, ἀπεστάλη εἰς Κίναν διὰ ξηρᾶς διελευθῶν κατὰ μήκος ὅλην τὴν χώραν τῶν Μογγόλων.

Ἀρίκετο δὲ εἰς Κίναν ἡμέρας τινὰς μετὰ τὰ συμβάντα τοῦ Δαγῶν καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐδόθη αὐτῷ εὐκαιρία νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν πολλῶν, ἐνεκα τῶν ὁποίων ἡ γαλλικὴ Κυβέρνησις ἀπένευμεν αὐτῷ τὸ παράσημον τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς. Εἶτα συνήψε συνθήκην μετὰ τῆς Κίνας λίαν ἐπωφελεῆ διὰ τὴν πατρίδα του, διότι δι' αὐτῆς παρεχωροῦντο τῇ Ῥωσίᾳ 5,000 χιλιόμετραν ἕκτασις καὶ 22 λιμένες.

« Τῷ 1862 ἐνουμφεύθη τὴν πριγκιπέσσαν Αἰκατερίνην Γκαλιταῖν, γόνον ἐπιφανοῦς ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας, τῷ δὲ 1864 διορίσθη ἀπεσταλμένος καὶ τῷ 1867 Πρεσβευτῆς πληρεξούσιος τῆς Ῥωσσίας παρὰ τῇ Ὑ. Πύλῃ. »

Ο ΚΥΝΗΓΙΟΣ

ΚΡΕΟΛΟΓΙΚΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ.

(Εκ του Γαλλικού.)

Χειμερινήν τινα ἐσπέραν, κατὰ τὴν ἄκραν μικρᾶς τινος νήσου δύο λεύγας Β. Δ. τοῦ Ἁγίου-Δομίγγου κειμένης, ἐφάνησαν δι- εσπαρμέναι ἐπὶ τοῦ λευκοφαιῶν τοῦ ὄριζοντος χρώματος, πλεῖ- σται καλύβαι ἐξ ἰνδοκαλάμων, τὸ πλείστον ὑπὸ δόρας ἀγρίων ζώων κεκαλυμμέναι. Ἐκάστη τούτων εἶχεν ἓν ἀνεύρημα πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, οἱ δὲ ῥητινώδεις κλάδοι τῶν περικυκλωσῶν αὐτὰς ἐλατῶν ἐφάνησαν, μακρῶθεν, ὡς κυματίζουσα κόμη ἀστέ- ρων εἰς τὸν ὑπὸ τὸν ἄνεμον φεύγοντα ναυσίπορον.

Ἡ νῆσος αὕτη ἦτον ἡ τῆς Χελώνης, τὸ χωρίον δ' ἐκεῖνο ἡ ἀ- ποικία τῶν Κυνηγῶν.

Ἄνθρωποι περιεπάτει πρὸ μιᾶς τῶν καλυβῶν ἐκεῖνων. Ἡ διά- μετρος τοῦ σωλήνος τοῦ πυροβόλου του, ἦτις ἦτο σφαίρας μιᾶς, οὐγγίας, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ καλλονὴ τῶν δεδεμένων εἰς τὴν θύ- ραν κινῶν, μόνα δὴγματα διακρίσεως μεταξὺ τῶν προσφύγων ἐ- κείνων, ἐδείκνυν τὴν ὑπόληψιν ἧς ἀπελάμβανεν.

Ἐφεραν ἐρυθροῦν ὑποκάμισον πλατὺ βραχίον κατήρχετο μέ- χρι τῶν γονάτων του, ἐκ δὲ τῆς περιβαλλούσης τὴν ὄσφιν αὐ- τοῦ ζώνης ἐκρέματο μία σπάθη καὶ πολλαὶ μάχαιραι. Ἡ τε κό- μη καὶ ἡ γένος αὐτοῦ ἦτο λευκὴ, καὶ ὄμοιος ἦτον ἰσχυρὸς καὶ μὴ κεκυφῶς ἀκόμη, ἡ δὲ αὐστηρότης τῆς ἐκφράσεως ἦτις ἐνουπῆρ- χεν ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ἀπεδείκνυν οὐ πᾶν προβεβηκότα.

Ἄλλὰ μεταξὺ τῶν χαρακτήρων του ὑπῆρχον πτυχίαι τινεὶς προδίδουσαι βαθείας λύπας· καὶ τῶντι ἡ παράκαιρος λεύκαν- σις τῆς κόμης καὶ τῆς γένους προήρχετο ἐκ μακρῶν καὶ δακεθύ- μων θλίψεων.

Ἄλλως τε ἔπαυα ἡ φυσιγνωμία αὐτοῦ ἀπίπνευε παράδοξον ἐξᾶψιν προεχομένην ἐκ τῆς αὐστηρᾶς σοβαρότητος τοῦ καθ' ὄλον τὸ μήκος αὐτοῦ ἐρρυτιδωμένου μετώπου του, καὶ ἐκ τῆς ἀπαλοῦς καὶ παγερᾶς τοῦ βλέμματός του σταθερότητος.

Ἐκίπνε βραδέως φύλλον καπνοῦ, εἰς τὴν σκιάν ζηρανθῆν, καταδεικνύων ἐνίστη σημαία ἀνουπονησίας, ὁπότε γνωστὴ αὐ- τῷ ὕλακῃ τὸν ἐκμαεὶς νὰ σφῆρῃ αἴφνης, καὶ τότε ἐδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν υἱὸν του, ὅστις ἐπανήρχετο φέρων τὸ προῖον τοῦ κυνηγίου του.

Ἦτο νεανίας εἰκοσαστής, ὑψηλὸς καὶ καλοκαμωμένος. Ἦτον ἐνδεδυμένος ὡς ὁ πατήρ του, μακροὶ δὲ καὶ ξανθοὶ βόστρυχοι ἐ- κυματίζον ἐπὶ τῶν ὤμων του.

«Εἶναι πολλὸ ἀργά, τέκνον μου, τῷ εἶπεν ὁ γέρον Κυνηγός, περιπαθῶς ἐπιπλήττων αὐτόν· πρὸ μιᾶς ὥρας καὶ περισσώτερον ἐπανῆλθον αἱ σύντροφοί σου.

Ὁ νεανίας ἐφάνη συγκαχυμένος.

«Οἱ κύνες μου ἐπληθύνθησαν εἰς τὸ δάσος, ἀπεκρίθη, ἐκοπί- σα πολλὸ ὅπως τοῦς συναθροίσω.»

— Φεῦ! ἡξέυρεις, Κάρολε, πόσον εὐκόλως ποιεῖται ἡ καρδίᾳ μου!... Ἀπὸ τίνος καιροῦ ἐπανέρχεται μόνος μετὰ τοὺς ἄλ- λους... Ὡ! διότι οἱ ἐχθροὶ μας εἶναι πολλὸ ἄπιστοι, ὑπα- γο... καὶ ὄμοιος μόνον μου ἀγάπη πλέον ἐν τῷ κόμφῳ εἶσαι σὺ! Διότι ἐφθασεν ἡ ἡμέρα καθ' ἣν θὰ σοὶ ἀποκαλύψω ἕλας τὰς δυ- στουχίας αἵτινες ἐλεύκανον τὴν κεφαλὴν μου· δὲν ἠθέλησα νὰ σοὶ διακοινώσω ἐνωρίτερον τὸ βῆρος τῶν σκληρῶν μου ἀναμνήσεων, διότι ἤθελον διεγείρει ἐν τῇ ψυχῇ σου ἀνισχύρους ἐπιθυμίας

ἐκδικήσεως... Ἄλλὰ σήμερον, υἱέ μου, πρέπει νὰ μάθῃς τὰ πάντα... Ἐτρεπον, πρὸ πολλῶν ἐτῶν, αἰώνιον πλὴν ἀνεφελὲς μῖσος εἰς τὸ βῆθος τῆς καρδίας μου· ἐπὶ τέλους αὕτη θὰ ἐλα- φρωθῇ τούτου! καὶ τὸ μῖσος τοῦτο ὅπως τὸ ρίψω ὡς πυροῦν ἐντὸς τῆς καρδίας σου, περιέμεινα, ἐπειδὴ ἐφοβούμην μὴ ψυ- χρανθῆν ἐν αὐτῇ, ἵνα τὰ θύματα ἐτοιμασθῶσι καὶ ἡ ὥρα τῆς θυσίας ἡγήσῃ!... διότι ἔχω νὰ πλύνω, ἐντὸς τοῦ ἰσπανικοῦ αἵ- ματος, πολλὸ αἷμα... καὶ αἷμα λίαν προσφιλέ;... τὸ ἰδικόν σου καὶ τὸ ἰδικόν μου, Κάρολε!

«Ἄλλὰ πρῶτον ἔχω θλιθερὰ πράγματα νὰ σοὶ εἶπω... Προ- ετοίμασον τὸν δαῖμόν μας. Ὅταν σοὶ ὁμιλήσω θὰ ἐξέλθωμεν ἀμφοτέρω.»

Ὁ Κάρολος ἐπλησίασεν εἰς τὸ πῦρ τεμάχιον ἀγρίου βοῆς, τὸ ὅποιον ἐκαρκεύετο διὰ πιπερίου καὶ χυμοῦ πορτοκαλλίου, ἔθηκε πρὸ τοῦ πατρὸς του εὐρεῖαν λάγνηνον ὕδατος, ἐκ τῶν χειμάρρων τοῦ Ἁγίου Δομίγγου ἀντληθέντος, ἐκ τοῦ τέρου ψυχροῦ ἐκεῖνου ὕδατος, τὸ ὅποιον συχνάκις οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν ἐκεῖνων ὑπο- χρεῶνται νὰ θέσωσιν ἐπὶ πυρὸς ὅπως τὸ καταστήσῃσι πόσιμον, εἶτα ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς ψάθης του καὶ ἤκουσεν.

Ὁ γέρον Κυνηγός, ἀφοῦ δις ἡ τρίς περιέφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του, ἤρχισεν οὕτως:

«Ὅταν κατέλιπον τὴν Γαλλίαν ὅπως ρίψωκινδυνεύσω πρὸς ταῦτα τὰ μέρη, ἠγάπων μίαν γυναῖκα ἧτις δεχθεῖσα νὰ με ἀκο- λουθήσῃ καὶ νὰ συμμεριθῇ τοὺς κινδύνους τῆς νέας μου ὑπάρ- ξεως, ἐπιβιβάσθη ἐπὶ πλοίου μετ' ἐμοῦ.

Μετὰ μακρὸν καὶ κινδυνώδη πλοῦν ἠγκυροβολήσαμεν τέλος ἐδῶ πλησίον, εἰς Ἁγίον-Χριστόφορον, ὅπου ἐκτίσαμεν τὰς καλύ- βας μας. Οἱ αὐτόχθονες ἐτρέψαντες εἰς φυγὴν ἅμα ἐπλησίασαμεν, ἀφίοντες αὐτῷ ἡμᾶς κυρίου τῆς ὄχθης.

Ἦτο νῆσος πολλὸ πλουσιωτέρα καὶ θελατικωτέρα τοῦ θλιβε- ροῦ τούτου τόπου εἰς ὃν εὐρισκόμεθα τώρα, υἱέ μου! Ἐψυλὰ ὄ- ρη ἀνυφούντο ὀλόγυρα, τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δὲ ἐπερειδόμενα, ὡς ἴ- να θεωρήσῃσι τὴν θάλασσαν· πανταχοῦ ἡ νῆσος ἐκείνη ἀνέπτυσ- σε πρὸ τῶν ἐκπεπληγμένων ὀφθαλμῶν ἡμῶν τὰ διαφανῆ ὕδατα τῶν ποταμῶν τῆς, τὰ μεταλλεῖα τῆς, τὰ γόνιμα τῆς ζαχαρέω- ος ἔλα τῆς, τὰς ἡδυπαθεῖς αὐτῆς σκιάς τῶν δένδρων καὶ τὰ πρὸς εὐξίαν τοῦ σώματος κατάλληλα θερμὰ αὐτῆς λουτρά.

«Ὡ! ἤμην εὐτυχέστατος ἐκεῖ!... Ἐκεῖ ὡσαύτως ἡ γυνὴ ἐκεῖνη σὲ ἐγέννησε, Κάρολε!...

— Ἦτον ἡ μήτηρ μου!...

— Ναι, υἱέ μου. Εἶχες ὡσαύτως καὶ μίαν ἀδελφὴν γυναικεί- σαν ἐν ἔτος μετὰ σέ!»

Καὶ δάκρυ τρυφερότητος ἔρρεε κατὰ μήκος τῶν παρειῶν τοῦ γέροντος πατρὸς, παρατιροῦντος τὴν ἐντύπωσιν ἣν ἔκαμον ἐπὶ τοῦ υἱοῦ του πράγματα οὕτω νέα δι' αὐτόν.

Εἶτα τὸ πρόσωπόν του κατέστη ἀπαθὲς καὶ ἐξηκολούθησεν:

«Ἄλλὰ ὑπάρχει ἐπὶ τῆς γῆς γενναῖα ἀνθρώπων βραχυροτέ- ρων καὶ μάλλον τῆς κολάσεως κακούργων! Σὲ ἐδίδαξα νὰ τοὺς μισῇς! Οἱ ἄφρονες ἐκεῖνοι, ἐν τῇ ὑπερηφανείᾳ τῶν, ἀπαιτοῦσι τὴν ὑψίστην κυριαρχίαν τοῦ ἐντεῦθεν τῶν θαλάσσων κόσμου. Φθονοῦσι τὴν ἀποιμίαν, ἣν εἶχοντες σχηματίζου εἰς Ἁγίον-Χρι- στόφορον, ἐπεμψάν, ἥπως μὰς ἐκδιώξῃ ἐκεῖθεν, τὸν φρενιδερικὸν τῆς Τολέδης, ἕνα τῶν στρατηγῶν τῶν, ἐπὶ κεφαλῆς οὐκ εὐκατα- φρονήτου στόλου καὶ πλείστον στρατιωτῶν.

«Ἀσθενεῖς καὶ εὐαρίθμοι ὅπως εἴμεθα πῶς νὰ τοῖς ἀντιστα- θῶμεν;

— Οἱ ἄνδρες! ἐψύθησαν ὁ Κάρολος.

— Ἐφρόνευσαν ἡ ἠχημαλώτησαν τοὺς πλείστους ἐξ ἡμῶν· οἱ λοιποὶ ἐσπευσμένως ἐπιβιβάσθημεν ἐπὶ τοῦ πλοίου μας, κατε-

φύγομεν ἐπὶ τῆς γωνίας ταύτης τῆς γῆς. Ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τού- του ἦσαν ἡ μήτηρ σου, ἡ ἀδελφὴ σου, σὺ καὶ ἐγώ.

— Πῶς! ἡ μήτηρ μου ἦλθεν ἐνταῦθα;

— Ναι! υἱέ μου. Λοιπὸν, ἐπειδὴ ἡ νῆσος αὕτη προφυλάττε- ται ὑπὸ τῶν βράχων τῶν περιβαλλόντων αὐτὴν, ἐνομίσαμεν ἐ- αυτοὺς ἠσφαλισμένους ἐν αὐτῇ. Ἐνῶ δὲ ἡμεῖς ἐκυνηγοῦμεν εἰς τὰς ἐρήμους τοῦ Ἁγίου-Δομίγγου κοιλάδας τοὺς πολυκρήτους ἀγρίους βόας, τοὺς ὁποίους ἔφερον ἐκεῖ οἱ Ἴσπανοί, αἱ γυναῖκες μας ἔμενον ἐνταῦθα, καλλιεργοῦσαι τὰς τοῦ καπνοῦ φυτείας ἐ- κείνας, τῆς ὁποίας βλέπετε οὕτω παρημελημένας σήμερον... Δι- οῦτι... δὲν εἴμεθα πάντοτε οὕτω ἄνευ πατέρων, ἄνευ γυναικῶν καὶ παιδῶν!... Ἄκουσόν μου καλῶς... υἱέ μου!... Ἡμέ- ραν τινα ἀνεχωρήσαμεν διὰ μεγάλην ἐκδρομὴν κυνηγίου, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου-Χριστοφόρου, πολιοῦχου τοῦ ὠραίου ἐκεῖνου τόπου, εἰς ὃν τόσους πόθους ὄλοι ἀφίσαμεν· ἠθέλησα τότε νὰ σὲ λάβω μετ' ἐμοῦ, καὶ ποσάκις ἔκτοτε δὲν πύχαιστησα τὸν θρόν διὰ τοῦτο!... Σὲ προσέδεσα εἰς τὰ νῶτα τοῦ φῶς, τοῦ καλοῦ ἐκεῖνου κυνὸς τὸν ὅποιον πρὸ ἐξ ἔτων ἀπαλώσαμεν, εἶτα ἀνεχωρήσαμεν.»

Βαθὺς στεναγμὸς διέκοψε τὸν κυνηγόν, τὸ δὲ βλέμμα αὐτοῦ ἐξηκόντησεν ἀπαισίαν λάμψιν ὑπὸ τὰ πυκνὰ καὶ λευκὰ αὐτοῦ βλέφαρα.

«Μόλις εἴμεθα εἰς τὴν κοιλάδα, οἱ Ἴσπανοὶ ἔκαμον ἀποβίβα- σιν μεταξὺ τῶν βράχων... ὤδυσαν πρὸς τὰς κατοικίας μας... καὶ ἔσφαξαν ἀνηλεῶς τὰς γυναῖκας μας, τὰ τέκνα καὶ τοὺς γέ- ροντάς μας... ναί! τοὺς ἔσφαξαν ὅλους, μέχρι τοῦ τελευταίου... καὶ αὐτὴν τὴν μητέρα σου, Κάρολε! καὶ αὐτὴν τὴν μικρὰν ἀδελ- φὴν σου!... Καὶ ὅταν ἐπανήλθομεν, εὐρομεν τὸ χωριὸν ἔρη- μον... καὶ τὰς καλύβας μας πλήρεις αἵματος...»

— Ὡ! τὰ τέρατα! ἀνέκραξεν ὁ νεανίας· αἱ δὲ τρίχες αὐτοῦ ἠνορθώθησαν καὶ οἱ ὕδοντες του μεθ' ὀρμῆς συνεκρούοντο.

«Ἄκουσον ἀκόμη, Κάρολε!... Οἱ Κυνηγοὶ φέρουσιν ὑποκά- μισον, ἐβαμμένον εἰς τὸ αἷμα τῶν εἰς τὸ κυνήγιον φονευθέντων βοῶν... Λοιπὸν... ἐγώ!... εἰς τὸ αἷμα τῆς μητρός σου ἔβαψα τὸ ἰδικόν μου!... καὶ τὸ ἰδικόν σου!... εἰς τὸ αἷμα τῆς μητρός σου, τὸ ὅποιον κατέκλυζε τὴν καλύβην μου!... Καὶ τοῦτο, ὅπως μήτε σὺ μήτ' ἐγὼ λησμονήσωμεν ποτὲ τὴν τρομερὰν ἐκδι- κήσιν ἣν ἔκαμα ἐπὶ τοῦ πτωμάτός τῆς!»

Ὁ Κάρολος παρατήρησας τοὺς βραχίονάς του ἠσθάνθη φρικία- σιν διατρέχουσαν ἅπαντα τὰ μέλη του.

«Ὡ! ἡ μήτηρ σου! ἐὰν ἤξευρες πόσον ὠραία ἦτο καὶ πόσον σὲ ἠγάπα, ὅταν, ὄλωσ μικρὸν, σὲ ἐλίκνιζε μεταξὺ τῶν γονάτων τῆς καὶ σὲ ἐνηγκαλιζέτο διδούσα σοὶ τὸ γάλα τῆς!

— Ἡ μήτηρ μου!...

— Λοιπὸν! σοὺ τὴν ἔσφαξαν!... προσέτι τὴν ἠρωτηρία- σαν φρικωδῶς, διότι τὸ πρόσωπόν τῆς ἦτο κατεσχιγμένον καὶ τὸ στήθος τῆς ἠνεωγμένον!... Ὡ ἀποτρόπαια τέρατα!

— Καὶ ὁ Θεὸς ἐλησμόνησε τὸν κερανοῦν του!

— Καὶ ὁ Ἄδης δὲν τοὺς κατέπιε!... Ὡ! τίς θὰ μοὶ δώσῃ νὰ πῶ τὸ αἷμα τῶν;... Δὲν θέλεις, Κάρολε, καὶ σὺ, ὄλον τὸ αἷμα τῶν;...

— Ναι! ναί!... θάνατος καὶ ἐκδικήσις κατ' αὐτῶν!

— Ὁ Θεὸς θὰ μοὶ συγχωρήσῃ τὴν ἐκδικήσιν ταύτην, ἡξέυρει πόσον εἶναι ἔνοχοι καὶ πόσον ὑπέφερα! Εὐλογημένον καὶ δεδο- ξαμένον εἶναι τὸ ὄνομά του σήμερον! διότι αὐτὸς οὗτος ἐξήτησε τὰ ἐξίλαστήρια θύματα ὅπως τὰ παραδώσῃ εἰς τὰς χεῖρας μου... Καὶ ἡ στιγμή ἐφθασεν, υἱέ μου!...

Ὁ Κάρολος ἐγερθεὶς ἔσυρε τὴν σπάθην του· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐ- τοῦ τρομερὰς ἐξηκόντιζον φλόγας.

«Καλὰ, Κάρολε, τῷ εἶπεν ὁ πατήρ του, περισφίγγων εἰς τὰς ἀγκάλας του αὐτόν, καλὰ!... Ἄλλ' ἄκουσον ἀκόμη... θὰ ἀναχωρήσωμεν ἀμέσως.

«Πρὸ ὀλίγου ἐγκατεστάθη, ἐκείθεν τοῦ τρίτου δάσους τοῦ Ἁγίου Δομίγγου, ἰσπανικὴ οἰκογένεια συγκαμμένη ἐκ πατρὸς, μη- τρὸς καὶ δεκαεξαετοῦς κόρης.»

Ὁ νεανίας, ἀφίσα; τὴν σπάθην αὐτοῦ νὰ καταπέσῃ, ἐταράχθη.

«Θὰ βαδίσωμεν κατ' αὐτῶν τὴν νύκτα ταύτην, καὶ αὐριον... ἡ σκιά τῆς μητρός σου θὰ πρᾶνθῃ!

— Τὴν νύκτα ταύτην! ὑπέλαθεν ὁ Κάρολος διὰ φωνῆς ἀνη- σόχου.

— Ναι, τὴν νύκτα ταύτην, ἐνῶ κοιμῶνται, θά...»

— Αἱ! πάτερ μου! καὶ τίς θὰ τοὺς ὑπερασπισθῇ;

Ὁ γέρον κυνηγὸς προσέειπε τὸν υἱὸν του μεθ' ὀρμῆς.

«Καὶ τίς λο πὸν ὑπερασπίσῃ τὴν μητέρα καὶ τὴν ἀδελφὴν σου, ὁπότε, ἐλθόντες ἐκεῖσε, τὰς κατέσφαξαν;... Μήπως αἰ- σχύνεσαι νὰ φονεύσῃς ἕνα Ἴσπανόν;... Εἰπέ!... Παρατήρησον τὸ ὑποκάμισόν σου, ἡξέυρεις ποῦ ἐπορφυρίσθη...»

Ὁ Κάρολος ἐφρικίασεν.

«Ἄλλὰ, πάτερ μου, οἱ ὑπνώττοντες οὗτοι ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους θέλετε νὰ θυσιάσῃτε εἶναι ἴσως ἀθῶοι... Οὐδὲν ἴσως κακὸν σὰς ἔκαμαν!...

— Κατάρτα!... καὶ τί, λοιπὸν, κακὸν ἔκαμον ἡ γυνὴ μου καὶ ἡ θυγάτηρ μου εἰς τοὺς δολοφόνους τῶν;... Ναι, ἡ καρ- δία σου εἶναι πολλὸ γενναία, διότι εἶναι νέα ἀκόμη ἐμπρός... ἐὰν φοβείσαι μὴ σφάλῃς, θὰ πορευθῶ μόνος... μένον!

— Ὡ ἔχ! ἀνέκραξεν ὁ Κάρολος. Καὶ ἠκολούθησε τὸν πα- τέρα του.

Ἀμφοτέρω ὤδυσον σιωπηλοὶ· ὁ μὲν ἐντροφῶν εἰς τὴν ἐπιτυ- χίαν τῆς προσεχούς ἐκδικήσεώς του, ὁ δὲ (καὶ οὗτος ἦτον ὁ Κα- ρολος) παραδεδομένος εἰς τρομερὰν ἀγωνίαν. Καὶ τῶντι ὅποια αἰφνίδιος μεταβολὴ ἐπῆλθεν εἰς τὰς ιδέας του; Πῶς οὕτω τα- χέως ἐξηλήθη ἐν αὐτῷ ἡ πυρετώδης ἀνάγκη τοῦ νὰ πλῆξῃ καὶ νὰ τιμωρήσῃ, ἣν διήγειραν ἐν τῇ καρδίᾳ του αἱ φρικώδεις τοῦ πατρὸς του ἀποκαλύψεις; Καὶ διατί τώρα, με κύπτον καὶ περί- φροντι τὸ μέτωπον, ἐζήτηε μετὰ τόσης ψυχικῆς ἀγωνίας μέσον τι ὅπως ἀποστρέψῃ τὴν ὀπλισμένην τῆς εἰμαρμένης χεῖρα ἐκ τῆς καλύβης εἰς ἣν αὕτη ἀπῆρχετο νὰ πλῆξῃ;

Διότι τὴν δεκαεξαετὴ ἐκείνην κόρην... τὴν ὡς ἔνοχον, ὑπὸ τοῦ γέροντος Κυνηγοῦ, εἰς τὴν σφαγὴν τῆς οἰκογενείας του θεω- ρουμένην Ἴσπανίδα... ἐκείνην τέλος, ἣν αὐτὸς καὶ ὁ πατήρ του ἀπῆρχοντο ὅπως δολοφονήσῃσι... ναί!... τὴν ἠγάπα... διότι ἦτον ἡ χαρίεσσα Ἰωάννα, ἡ μελανόφθαλμος γλυκεῖα σενόρα, ἡ με μακρὰν καὶ ἐν διαδήματι κυματιζομένην ἐθένινον κόμην νεανίαν, τὴν ὁποίαν ἡμέραν τινα συνήτησε, φεύγουσαν τὴν κατα- δίωξιν ἀγρίου θηρῶς, καὶ ἣν ἔσχε τὴν εὐτυχίαν νὰ φέρῃ μέχρι τῆς καλύβης αὐτῆς. Αὕτη ἦτον ἡ πρώτη γυνή, ἣν εἶδεν εἰς τὸν κόσμον· οὕτω, τὴν ἠγάπα πολὺ· οὕτω, καθ' ἐκάστην, ἐγκατέ- λειπε τοὺς συνοδοῦς του εἰς τὸ κυνήγιον ὅπως συλλέξῃ, μακρῶθεν, μεδιὰ μὰ τι ἐκ τῶν χειλῶν τῆς, διερχόμενος πρὸ τῆς καλύβης τῆς, τὸν εἴσοδον τῆς ὁποίας αἱ ἀμοιβαῖαι μεταξὺ τῶν Ἴσπανῶν καὶ τῶν κυνηγῶν ἔχθηαι τῷ ἀπηγόρευον.

Ἴδου δὲ διατί καθ' ἐκάστην ἔσπερον ἐπανήρχετο ἀργὰ μετὰ τοὺς ἄλλους, καὶ ἐπεπλήττετο ὑπὸ τοῦ πατρὸς του.

Τὸ ἀρτιγενὲς τοῦτο πάθος διέχυσε ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἡδύ- πνον ποίησιν, διανοίγον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὰ θέλητρα τῆς ζωῆς. Ἡ σειρά τῶν ἡμερῶν του παρήρχετο ἄδη ὡς ὄναρ. Τὴν πρᾶιν, ὅτε ὁ ἥλιος διὰ τῶν διαστημάτων τῶν ἰνδοκαλάμων εἰ- σέδουε μέχρι τῆς ψάθης αὐτοῦ, μέλις ἤνοιγε τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἰς

μόνος πόθος διέλαμπεν ἐν αὐτοῖς : ὁ τοῦ νὰ ἐπανίδῃ τὴν Ἰωάνναν του, εἰς ἣν ἀκόμη δὲν εἶχεν εἰπεῖ ὅτι τὴν ἠγάπα· ἐμέμετο τὴν βραδύτητα τῶν συντρόφων του, εἶτα ἀνεχώρει, ἵπτατο· ἡ κοιλίας, τὰ δάση, τὸ πᾶν ἐφρευγεν ὑπὸ τὸν ἀνυπόμονον αὐτοῦ πόδα· ὅταν δὲ, μακρόθεν, διὰ μέτου τῶν δένδρων, τὰ βλέμματά των συνητῶντο, ἀπῆρχετο εὐτυχῆς, ἀναμένων μετ' ἀνυπομονησίας τὴν ἐπαύριον ὅπως τὴν ἐπανίδῃ ἀκόμη.

Ἄλλὰ σήμερον ὁ πατὴρ του τῷ ἔκαμε παραδόξους διηγήσεις, τῷ ἐπέταττε φρικτὴν ἀνάγκην ἐκδικήσεως, ἀναφέρων αὐτῷ τὴν μητέρα του, καὶ μετ' αὐτὴν τοὺς δολοφόνους τῆς! Εἶτα τὸν παρέσυρε μετ' αὐτοῦ, καὶ τώρα, νυκτὸς οὐσας, ἀμφότεροι προστατευόμενοι κατὰ τοῦ φωτός τῆς Σελήνης ὑπὸ τοῦ φυλλώματος τῶν δένδρων, ὡς ἐὰν εἶχον ἀνάγκην τούτου, ὠδυσον, μὲ ὀπισμένην χεῖρα, πρὸς τὴν καλύβην ἐκείνην ἐν ἣ, ἀγνή καὶ ὄλωσ ἀνυπόποτος ἐκοιμάτο ἡ Ἰωάννα του!... Φρίκη!... Κατὰ τὴν τρομερὰν ἐκείνην στιγμὴν ὁ Κάρολος, τεταραγμένος λίαν, ἐλησμόνει τί διενεοῖτο καὶ τί ἐπραττε· τὸσον μεγάλη ἦτον ἡ ἀποθάρρυνσις αὐτοῦ, ὥστε αἱ δυνάμεις του τὸν ἐγκατέλειπον σχεδόν. Καὶ ὅμως ὠδυσεν, ὠδυσεν πάντοτε πλησίον τοῦ πατρὸς του... ἕκαστον δὲ βῆμα του τὸν ἐπλησίαζε πρὸς τὴν καλύβην ἐκείνην, ὅπου ἴσως μετ' ὀλίγον τὸ αἶμα ἤθελε ρεύσει!...

Καὶ ὅμως ἔπρεπε νὰ τὴν σώσῃ!... ἀλλὰ πῶς;

Ἐλπίζων ὅτι ὁ γέρον κληγὸς ἤθελε τῷ κάμει χάριν! ὦ, ὄχι! Ὁμολογῶν αὐτῷ ὅτι τὴν ἠγάπα!... ἀλλ' ἤθελεν ἐπισύρει κατὰ τῆς κεφαλῆς του ὄλους τοὺς κεραυνοὺς τῆς ὄργης αὐτοῦ· νὰ ἀγαπήσῃ μίαν Ἰσπανίδα!... οὐδέποτε ὁ πατὴρ του θὰ τῷ ἐσυγχώρει τὸ ἐγκλημα τοῦτο. Τρέχων ὅπως εἰδοποίησεν ταύτην, λέγων αὐτῇ... Ἄλλ' ἴσως τότε, εἰδοποιηθεὶς ὑπὸ τῆς θυγατρὸς του, ὁ Ἰσπανὸς ἤθελεν ἐπιβουλεύσῃ αὐτὸν καὶ τὸν πατέρα του!... ὦ λύσσα! οὐδεμία ἐλπίδος ἀκτίς ἐφώτιζε τὴν ψυχὴν του... καὶ ὅμως εἶχον διέλθει ἤδη τὸ δεύτερον δάσος· ἐν μόνον ἔμενε.

Ἀίφνης τὸ μέτωπόν του φωτίζεται· ὄρμηξ καὶ ἐξαφάνιζεται ὡς σκιὰ πτηνοῦ, ὑποκρινόμενος ὅτι καταδιώκει διὰ μέσου τῶν δένδρων ἀγρίον τινα θήρα· εἶτα, ἀσθμαίνων, κάθιδρος, φθάνει· ἰδοὺ τον ὄρθιον εἰς τὸν οὐδὸν τῆς Ἰσπανικῆς καλύβης... Ἰσταται ὅπως ἀναπνεύσῃ. ὦ! μεθ' ὁποίας ὀρμῆς ἔπαλλεν ἡ καρδία του!... ἀκροάζεται... τὸ πᾶν κοιμάται... προσπαθεῖ νὰ ἀφαιρήσῃ τὴν θύραν, ἐπιτυχῶν δὲ τοῦτο ἄνευ κρότου, εἰσέρχεται... .

Ἡ καλύβη ἦτο σκοτεινὴ· ὀδεύει βολιδοσκοπῶν διὰ τοῦ ποδῶς τὸ ἔδαφος... οὐδέποτε ἔτρεμε τοσοῦτον!... προχωρεῖ, πάντοτε ψηλαφῶν, τὸ γόνυ του προσκρούει ἐπὶ πράγματός τινος... Εἶναι κλίνη, κύψας λαμβάνει μίαν γυναῖκα, ἣν παραφέρει μεταξὺ τῶν βραχιόνων του.

Δὲν εἶχεν ἐξέλθει ὀλοτελῶς τῆς καλύβης, ὅποτε, ἀφύπνησθαισα, ἡ γυνὴ ρήγγυσι κραυγὴν... οὗτος τότε, φράττων διὰ τῆς χειρὸς του τὸ στόμα τῆς, τῇ ἔλεγε χαμηλοφῶνως:

« ὦ Ἰωάννα μου, σίγησον παρακαλῶ! θέλω νὰ σὲ σώσω ἐκ τοῦ θανάτου· ἀφισέ με νὰ πράξω· θὰ σὲ κρύψω ἐντὸς τῶν φύλλων... ὁ πατὴρ μου δὲν θὰ σὲ εὔρῃ... θὰ ἔλθω νὰ σὲ ἴδω· συχνάκις... πάντοτε... θὰ εἶμαι μετὰ σοῦ... »

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην σεληνιακὴ ἀκτίς ἔπεσεν ἐπ' αὐτῶν... ὦ ἀπελπισία!... ἡ γυνὴ αὕτη... δὲν ἦτον ἐκείνη... δὲν ἦτον ἡ Ἰωάννα!... ἀλλ' ἡ μήτηρ τῆς! ὦ! ἐκ πείσματος ἠθέλησε νὰ τὴν κατασυντρίψῃ ὑπὸ τοὺς πόδας του!... Πληθὺς ἰδεῶν ὡς ἀστραπὴ διαπερῶσι τὴν ψυχὴν του... Τί ἔμελλε νὰ πράξῃ; πρὸς τίνα νὰ καταφύγῃ; ὁ καιρὸς παρέργεται... καὶ ὁ πατὴρ του φθάνει... θεέ μου!...

Ἀίφνης, πίπτα, πληγείς ὑπ' ἐγχειριδίου.

Διότι, εἰς τὴν κραυγὴν τῆς μητρὸς τῆς, ἡ Ἰωάννα αἴφνης ἐγερθεῖσα, ἔδραμε ζητοῦσα βοήθειαν παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς... Καὶ ὁ Ἰσπανὸς ἠτοιμάζετο ἤδη καὶ δεύτερον νὰ καταφέρῃ κτύπον, ὅποτε, ἀναγωνίζουσα, εἰς ἐκείνον οὕτινος προσεκάλεσε τὸν θάνατον, τὸν Κάρολον, ἡ θυγάτηρ του ἐρρίφθη εἰς τοὺς πόδας του ἐκζητῶσα τὴν χάριν αὐτοῦ!... Ἐκπληκτος ἐκ τῆς τοιαύτης ἰκεσίας, ὁ Ἰσπανὸς, ἔστη πρὸς στιγμὴν ὅπως ἀκούσῃ τὴν θυγατέρα του... ἀλλ' αἴφνης βολὴ πυροβόλου, διαπεράσασα τὴν καρδίαν του, τὸν ἀνατρέπει κατὰ γῆς.

Αὕτη προῆλθεν ἐκ τοῦ γέροντος Κυνηγοῦ, ὅστις, ὑποπτευόμενος τὰς προσθέσεις τοῦ υἱοῦ του, εἶχεν ἀκολουθήσει αὐτὸν κατὰ πόδας.

« Τέρατα! ὁ υἱὸς μου ἔρχεται νὰ σᾶς ἀποσπάσῃ ἐκ τῆς ἐκδικήσεώς μου καὶ σεῖς τὸν μαχαιρώνετε!... ὦ! σεῖς αὐτοὶ ἐδολοφονήσατε τὴν γυναῖκα μου... περιμείνατε... »

Καὶ ἤδη κατεπάτει ὑπὸ τοὺς πόδας του τὸ πτώμα τοῦ Ἰσπανοῦ, πλησίον τοῦ ὁποίου μετ' ὀλίγον κατεκίλισε τὴν κεφαλὴν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ... εἶτα ἐπλησίασε πρὸς τὴν Ἰωάννα...

Ὁ Κάρολος, ἐξησθετισμένος ἐκ τοῦ ρέοντος ἐκ τῆς πληγῆς τοῦ αἵματος, ἐσύρθη μέχρι τῆς λιποθύμου νεάνιδος καὶ ἐκάλυπτε ταύτην διὰ τοῦ σώματός του... Ὅτε δ' ὁ πατὴρ του ἤλθε πρὸς αὐτὴν: « ὦ! χάριν! τῷ ἀνέκραξε, χάριν! αὕτη μοὶ ἔδωσε τὴν ζωὴν! »

Ἄλλ' ἐκείνος, τρίβων τοὺς ὀδόντας του ἐκ μανίας, τῷ ἀπεκρίθη: « Ὅχι! » καὶ ἀπωθὼν τὸν υἱὸν του ἐδράξατο τῆς μικρᾶς τῆς Ἰωάννας κόμης.

Τότε ὁ Κάρολος, ὑπὸ τρομερᾶς καταλειφθεὶς παραφροσύνης, συνήθροισε τὰς δυνάμεις του καὶ ἤρπασε τὴν σπάθην του... ἀλλὰ πάραυτα, αὐτὸς ὁ ἴδιος καταπλαγείς ἐκ τοῦ κινήματος τούτου, ἀνηγέρθη καὶ, δραζάμενος τῶν δύο χειρῶν τοῦ πατρὸς του, ὀλίσησεν ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτοῦ κραυγάζων: « Χάριν! τὸ θέλω! τῇ ὀφείλω τὴν ζωὴν... πάτερ μου!... »

Ἐξαντληθεὶς δὲ ὑπὸ τῆς τελευταίας ταύτης προσπάθειας, κατέπεσεν ἀναίσθητος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. (ἀκολουθεῖ).

Η ΑΝΟΙΞΙΣ.

Παρήλθεν ὁ χειμὼν!

Τὰ πάγη, τὴν χιόνα

Διαδέχεται ἡρεμία, τῆς φύσεως χαρά.

Τὰ ἄνθη ἀναθάλου' καὶ εἰς τερπνὸν ἀνθῶνα

Ἄμεριμος, φαῖδρά

Ἴπτατ' ἡ χελιδὼν.

Ἦδη ἀνθεῖ ὁ κλῶν

Δένδρου παντὸς ὠραίου

Τοῦ ρύακος ὁ φλοίσβος ἀκούεται ἡχηρῶς

Καὶ τ' ἄνθη δὲν φοβοῦνται φύγῃ χειμῶνος νέου

Λέγοντα καθαρώς

« Παρήλθεν ὁ Χειμῶν. »

Θ. Σ. Τ.